

GLASILOSK. JEDNOVJE

OFFICIAL ORGAN OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

Entered as Second Class Matter December 12th, 1923 at the Post Office at Cleveland, Ohio. Under the Act of August 24, 1912.

Največji slovenski teden
v Združenih Državah
izhaja vsak teden
Ima 20.100 naročnikov
Naročnine:
Za člane, na leto \$0.54
Za nečlane \$1.00
Za inozemstvo \$3.00

NASLOV
uredništva in upravljanja:
5117 St. Clair Ave.
Cleveland, O.
Telefon: Henderson 3912

ACCEPTED FOR MAILING AT SPECIAL RATE OF POSTAGE PROVIDED FOR IN SECTION 1108, ACT OF OCTOBER 3rd, 1917. AUTHORIZED ON MAY 22nd, 1918.

Štev. 53 — No. 53

CLEVELAND, O., 31. DECEMBRA (DECEMBER), 1929

LETO XV. — VOLUME XV.

CLEVELANDSKE VESTI

PROGRAM ZA KAZANJE JEDNOTINIH SLIK

Dosedaj je dogovorjeno sledi za kazanje teh slik:

Jan. 5: Liga Ohjskih društev v Slovenskem Domu na Holmes Ave., Collinwood, O., zvečer ob 7. uri.

Jan. 8: V Clevelandu, pri fari sv. Kristine (Euclid, O.).

Jan. 12: West Park, v cerkveni dvorani, popoldan ob 2. uri.

Jan. 16: V Lorain, O.

Jan. 18: v soboto večer, pri fari sv. Štefana v Chicagi.

Nedelja, 19. jan., je prosta in ves teden do 26. vsak večer za čikaško okolico. Vse naselbine naj se prijavijo, ki so v bližini Chicaga za med tednom dni.

Jan. 26, nedelja, v South Chicagi, v cerkveni dvorani. zvečer.

Dne 2. februarja se bo slika kazala v Kansas City, Kas. 1. februarja, v soboto, pa v Frontenac, Kas.

Z nadaljnja naročila za sliko pišite naravnost na podpisane. Bratski pozdrav: A. Grdina, glavni predsednik KSKJ. 1053 E. 62d St., Cleveland, O. P.S.: Kjerkoli se bodo slike nasele, pišite po velike plakate na mene ali pa na uređništvo "Am. Slovenc." Plakati se za vse kraje primerni in jih imamo veliko na razpolago. Pišite kolikor jih potrebujete, isti vas ne stanejo ničesar.

Dodatek: Krajevna društva v Clevelandu, ne pozabite na predstavo slik v Slovenskem Domu na Holmes Ave. dne 5. januarja. Po kazanju slike bo vesela zabava in ples. K sliki, ki so jo že nekateri videli, bo dodejana še druga slika, katere še niste prej videli. S tem boste imeli veliko duševnega užitka in kratkočasa v veseli družbi. Začnimo Novo leto z novim zanimanjem in pravim življenjem, ki je vredno naše človeške družbe.

In tako tudi drugod, prav povsod. Nikar ne zamudite slike kjerkoli se vam nudi prilika da jo vidite. V tej sliki je naš bogastvo in ponos našega naroda. Vsakdo bi moral biti ponosen da jo imamo. Povsod vabite in sodelujte za večjo udeležbo. Slika pomeni veliko za našo Jednoto in s to idejo bomo korakali naprej v letu 1930.

HOOVERJEVA ČESTITKA KRALJU ALEKSANDRU

Dne 17. decembra je predsednik Hoover poslal sledoč božjavočno čestitko jugoslovenskemu kralju Aleksandru povodom njegovega 40. rojstnega dneva:

"Njegovemu Veličanstvu A. Aleksandru I., kralju Jugoslavije, Belgrad:

"Stejem si v, veliko veselje, da Vam povodom Vašega rojstnega dneva izražam moje najiskrenje čestitke in želje, da bi bili zdvari in srečni. Tako želim tudi največ napredka Vašemu ljudstvu."

"Herbert Hoover."

—Minulo nedeljo je umrl 21 let starci Fran Merhar, sin družine Merhar, ki stane na 990 E. 63d St. Bil je tako priljubljen pri svojih tovariših, ki so ga zvali "Lindy."

Novoletna poslanica naše podporne matere.

Dragi mi sinovi in hčere:

Po dolgem presledku se zopet enkrat na tem mestu oglašam v trdnadi, da bo sleherni izmed Vas prečital te moje skromne vrstice, ki prihajajo iz najboljšega namena in odkritega srca, kakoršno ima kaka podporni mati do svojih dragih otrok in varovancev.

V prvi vrsti Vam vsem skupaj ob nastopu leta 1930 izražam svoje novoletne čestitke in voščila ter iskrene pozdrave. Naj Vam to leto donaša sleherno uro in vsak dan mnogo veselja, sreče, zdravja, blagostanja in zadovoljnosti! Naj Vas pa tudi vedno navdaja s pravo bratsko in sestrsko ljubezni kot moji dragi, ljubi in dobr sirov in hčere!

Najrajši bi vsakemu posebej izmed Vas sama čestitala, dejansko stisnila desnico, ga prisrčno objela in poljubila. Ker se pa moja številna deca, oziroma družina nahaja razkropljena širom držav od iztoka do zapada, od severa do juga, tega ne morem tako izvršiti. Pa naj veljajo vsem skupaj gornje vrstice v ta namen.

Ob zaključku starega leta in ob nastopu novega me veže tudi prijetna dolžnost, da se Vam vsem skupaj lepo zahvaljujem za vse, kar ste v preteklem letu za me dobrega storili. Saj jaz sama zase ne zahtevam in ne iščem ničesar. Vse, kar je mojega, je pravzaprav Vaše. Moje največje veselje je, če Vam zamorem pomagati kadar ste podpore vredni in potrebeni. V ta namen sem od začetka do sedaj razdelila med svojo družino že približno \$4,000,000.00 razne podpore. Marsikaka moja hči (vdova) me je s svojimi sirotami že blagrovala ko sem ji v največji sili denarno priskočila na pomoč. Se danes je hvaležna in ponosna, da spada k moji veliki podporni družini.

Moja zahvala gre dalje onim vrlim sinovom ter hčeram, ki mi stojijo ob strani pri poslovanju (gl. uradnikom ipr uradnicam). Hvala tudi oskrbnikom mojih posameznih družin širom Amerike in Kanade (odbornikom ter odbornicem krajevnih društev) za njih marljivo sodelovanje in pomoč. Tako tudi hvala vsekemu posameznemu mojemu sinu in hčeri, ki mi je bil zvest ter naklonjen pretečeno leto.

Dragi mi: Naj Vas tem potom opozorim na veliko važnost leta 1930. Kakor veste bom začetkom aprila obhajala že svoj 36. rojstni dan. Dasiravno me tarejo skrbi pri vzdrževanju tako številne družine, sem hvala Bogu še vedno čvrsta, trdna, močna in zdrava. Vse to odvisi od Vas, če ste pridni, skrbni in dobr, da mi greste vedno radi na roke.

Znano Vam je tudi, da je to leto konvenčno leto. Meseca avgusta bom pozval skupaj Vaše izvoljence, oziroma zastopnike v prijazni naselbini Waukegan, Ill. Tam se zopet vidimo skupaj, da se pomenimo kaj o bodočnosti naše podporne družine.

Do tedaj imamo še nekaj mesecev. Iskreno Vam svetujem, da se na ta važen sestanek dobro pripravite in že prej domenite o glavnih točkah, ki bi bile v korist nas vseh skupaj. Nastopajte kot pravi medsebojni bratje ter sestre, oziroma moji dravi sinovi in hčere!

K sklepnu naj Vas opozorim še na nekaj. V tem konvenčnem letu je moja iskrena želja, da spravite pod naše okrilje dosti mladine! Pustite vse svoje drage malčke k meni... Če si Ti, moj sin (hči) ponosen(a) ker si član te velike in znane podporne družine, čemu ne dovedeš k meni še svojega otroka?! Torej idite vse z združenimi močmi na delo, da se bo armada naših mladih članov pod mojo zastavo pomnožila!

Z iskrenim pozdravom ostajam Vaša podpora mati:

K. S. K. Jednota.

NEZAUPNICA SENATORJU HEFLINU

Birmingham, Ala., 28. dec.

Nedavno tega je eksekutivni odbor demokratske stranke v državi Alabami izbrisal iz imenika demokratov zveznega senatorja Heflina in governerskega kandidata Locke-a, ker sta lansko leto tekom predsedniške kampanje kot demokrata podpirala republikanca Hooverja.

Sedaj pa je prišlo na dan vodstvo Ku Klux Klan organizacije, ki je tako močna v državi Alabami, in se izjavilo za Heflina. Heflin bo letos kandidat za ponovno izvolitev, in Ku Klux Klan je izdal okrožnico, v kateri poziva vse člane organizacije, da delujejo z vsemi silami za izvolitev Heflina.

Slednji pričakuje, da bo s pomočjo Ku Klux organizacije brez težave izvoljen na neodvisnem tiketu.

MNENJE O JUDEŽU ISKARJOTU

Pariz, 28. dec.

Svet je danes res čuden. Prišel je in se oglašil v javnosti H. E. Von Kalinowski, znani nemški "izvedenec" svetega pisma, ki trdi, da Judež Iskarijot ni izdal Kristusa za 30 srebrnikov, pač pa je zahteval, da se Krist krona kot kralj vseh Judov. Kalinowski piše v svoji najnovnejši knjigi, ki nosi naslov "Judež Iskarijot," da je slednji mož eden izmed učencev Krista, katerega svet nikdar ni razumel. Baje je bil Judež tako pošten med učenci Krista, da so ga slednji izvolili za svojega blagajnika.

Judež je baje izdal Krista rimske oblasti le v pričakovanju, da bo Krist v tem slučaju naredil čudež in se bo proglašil za kralja Judov. In nemški teolog nadalje pripoveduje, da Judež ne bi bil odkritosčen v tej svoji nameri, da se ne bi bil obesit takoj potem, ko je bil

NAJBOLJ NIzkoten Tat

Minneapolis, 26. dec.

"Najnizkotnejsi tat na svetu" je ime, katero je dala tukajšnja policija tatu, ki je vdrl v tukajšnjo katoliško sirotišnico ter oropal 105 srot njih božičnih daril. Otroci so šli spati ter pustili vse darove pod božičnim drevescem, ko pa so se zbudili, ni bilo darov nikjer. Organizacija "Kolumbovih vitezov," ki je obdarovala sirote, je obljubila danes, da bo Miklavž poklicala še enkrat nazaj.

Krist pribit na križ. Judež je bil mnjenja, da će bi se Krist proglašil za kralja, da bi se dignilo vse ljudstvo v Palestini in se rešilo rimskega jarma. Končno pa pisatelj vseeno kritizira Judeža, ker ni razumel besed Kristusa, ko je dejal, da "moje kraljestvo ni od tega sveta."

ZANIMIVO POTOVANJE

Washington, D. C., 26. dec.

Vojni oddelek vlade Združenih držav je pripravljen, da preskrbi zastonj vožnjo matrem in ženam onih ameriških vojakov, ki so padli na bojišču v Evropi tekm svetovne vojne, in katerih trupla niso bila prepeljana v Zedinjene države. Za to potovanje pride 14,000 matar in sopron v poštev. Glasom posebne narejene postave bo stric Sam plačal vse prevozne stroške, kakor tudi druge izdatke, ki jih bodo ženske imeli s tem potovanjem. Mater dobiti bo prečasno vozino do svojega doma do New Yorka po železnici. Tudi za spalni voz plača stric Sam. Obenem dobiti ženske tudi gotovo sveto, da plačujejo napitino v Pullman vozovih in na kolodvorih za prenos svoje prtljage in krovčkov. V New Yorku bo dovoljeno vsaki ženski bivati dva dni v prvoravnem hotelu, kjer plača vse stroške vlad. Vožnja v Evropo in nazaj se vrši v kabinih prvega razreda. Bivanje v Evropi je dovoljeno za dva tedna, in tudi tekom tega časa plača stric Sam absolutno vse stroške v hotelih, po železnicah in drugod. Mater in žene bivših vojakov imajo čas, da potujejo v manjših skupinah od 1. maja 1930 do 31. decembra 1932. Na poznejše zahteve za potovanje se ne boziralo. Računa se, da bo veljalo to strica Sama vse skupaj do 15 milijonov dolarjev.

DRUŽINSKA TRAGEDIJA

Tacoma, Wash., 27. dec.

Med tem ko se bori Mrs. Bond,

mati petletne hčerke, v bolnišnici s smrtjo, pa preiskeuje policija smrt njene hčerke, Rite, ki je moral s svojim očetom piti strup. Oče je strup takoj podlejel, hčerka pa je jokajoča bežala na vrt, za njo mati, in ko je mati pritekla do nje, se je revica zgrudila mrtva pred noge materi. Obupana mati je takoj pričela srkati strup skozi hčerkino usta, toda ves njen trud je bil zamen. Hčerka je bila mrtva, ona pa se je po nekaj minutah sesanja strupa zgrudila na tla. Prepeljali so jo v bolnico in sedaj se bori s smrtno.

Policija pravi, da je bil njen soprog zelo udan žgancu.

STRELJANJE V POSLANSKI ZBORNICI

Rio de Janeiro, 27. dec.

Predsedniška kampanja v Braziliji je zelo napet in veliko vlogo igra osebno sovraščvo. To je tako hudo, da je prišlo v zbornicu do streljanja med statim državnim Souza Filho in novincem Simeos Lopez.

Simeos Lopez, bivši minister poljedelstva, in njegov sin Luiz sta bila v zbornicu, ko vstopi Souza Filho. Med obema je nastala debata in prepri. Besedam so sledili udarci in Luiz je napadel vladnega zagovornika Filha s palco. Ta pa je skočil proti mladeniku z nožem, in oče Luiza je potegnil revolver ter ustrelil Filha.

Vsi člani vaše družine bi morali biti zavarovani pri naši Jednoti.

VESTI IZ JUGOSLAVIJE

Cerkveno odlikovanje. Za častnega kanonika ljubljanskega stolnega kapitla je imenovan g. Matija Mrak, župnik in dekan v Stari Loki.

G. župnik Franc Bernik — časini občan. Na občinski seji dne 3. decembra je predlagal odbornik g. Adamič, naj občinska uprava imenuje g. Fr. Bernika, župnika in duhovnega svetnika v Domžalah, za njegove neprečenljive zasluge v dobrobit domžalske fare za častnega občana trga Domžale. Predlog je bil od strani občinskih odbornikov soglasno sprejet.

Biseromašnik Franc Zdolšek. Pri Sv. Juriju ob Taboru je preminil biseromašnik Franc Zdolšek v visoki starosti 85 let. Pokojnik je bil dolgo let načelnik vranskega okrajnega zastopa in mož velikih sposobnosti. Kot večen spomin njegovega neumornega delovanja pa stane prenobljena in povečana župnijska cerkev.

Umrl je na Slovenskem javni bolnišnici g. Mirko Strne, bivši kaplan v Zgornji Lendavi, v Slov. Krajini.

Umrl je na Zg. Brniku, župnik Cerkle na Gorenjskem, ondolni cerkvenik, 65-letni Janez Kmetič. Pokojnik je bil 40 let cerkvenik, katero službo je zelo vestno opravljal. Bil je blagega značaja in splošno priljubljen.

V mariborski bolnišnici sta preminula na ranah, dobljenih pri padcu z aeroplano oba ponešenca pilot H. Mueller in odvetnik dr. Ivo Šestan, čigarski.

Dobil je smrtno nevarne poškodbe. 45-letni delavec Anton Korčec je snažil v papirnici na Vevčah streho tovarne. Na vlažni strehi se mu je spodrsnilo in Korčec je omahnil v globino. Padec je bil strašen. Pobil se je po glavi ter dobil hude in smrtno nevarne notranje poškodbe. Pretresel si je tudi možgane. Ljubljanski reševalni avto ga je prepeljal nezavestnega v bolnišnico, kjer je podlegel po

DRUŠVENA NAZNANILA

NAZNANILLO

Društvo sv. Stefana št. 1,
Chicago, Ill.

Članstvu našega društva se naznanja, da se bo vršila posebno važna redna mesečna seja v soboto, dne 4. januarja 1930, v navadnih prostorih in navadnem času.

Da se izognemo nepotrebnih stroškov, zato se v ta namen ne bo razpošljalo nikakih posebnih vabil, zaradi tega je članstvo uljudno prošeno, da blagovoli vsoštevati to naznani in da se seje polnoštevilno udeleži. Seja bo zanimiva za vse, zato se brezvomno pričakuje tudi vaše navzočnosti!

Z bratskim pozdravom,

L. Zelezničar, tajnik.

NAZNANILLO

Iz urada društva sv. Jožefa, št. 16, Virginia, Minn.

Naznanjam vsem članom našega društva, da so bili na glavnem letni seji izvoljeni sledči uradniki, ki bodo poslovali v letu 1930:

Math Prijanovich, predsednik; Jos. Jakše, tajnik; Math Lakner, podtajnik in blagajnik.

Nadzorni odbor: Nick Jankovich, John Zagari in John Matko. Bolniški obiskovalci: John Vajdetic za North Side, Anton Stefančič za Mont Iron, Fr. Prhay za Buhl in Blaž Puškar za Evelth. Zastavonoš: M. Bajevič za ameriško in John Matko za društveno zastavo. Društvene seje se vršijo vsake tretjo nedeljo v mesecu ob 10. uri dopoldne v prostorih Math Prijanovicha.

Naznanja se tudi vsem članom, da je bilo na seji sklenjeno, da se zviša asesment za 10 centov na mesec na vsakega člana; to bo v pokritje društvenih upravnih stroškov, za kar sedanj asesment ne zadostuje. Radi pogreba za umrlih sobratom ali sestrom je bilo sklenjeno, da se vsi člani moškega in ženskega spola udeleže pogreb; izvzeti so le bolni in preveč oddaljeni. Kateri član se ne udeleže pogreba, zapade kazni 1 dolar, katerega mora plačati na prihodnji seji. Nadalje prosim vse one člane, ki so bili bolj počasni s plačevanjem asesmenta v letu 1929, da v prihodnjem letu bolj pridno plačujejo in da se bolj redno udeležejo sej.

— Z bratskim pozdravom,

Matt R. Temetz, tajnik.

Iz urada društva sv. Roka št. 15, Pittsburgh, Pa.

Članom društva sv. Roka št. 15 v Pittsburghu, Pa., se naznanja, da so bili na zadnjem letni seji izvoljeni sledči uradniki za leto 1930:

Predsednik John Pavlešič, podpredsednik Frank Tomec, tajnik Vinko Besal, 5337 Dresden Way, blagajnik Matt Jakša, predsednik nadzornega odbora Frank Sumič, nadzornika Anton Curi in William Krese. bolniški obiskovalci Joseph Fortun, 1041 Peralta St., N. S. Pittsburgh, Pa., zastavonoša George Sumič.

Dal bom malo navodil člam ter prosim, da upoštevajo malo bolj kot do sedaj kar se sklene na seji in kar tajnik poteča v "Glasilu."

Kateri član zbol, naj se ta koj isti dan naznani bolnemu bolniškemu obiskovalcu, ravno tako tudi prvi dan ko okreva naj se naznani zdravega. Tem bo dosti prekanka na sejih odpravljenega.

Ozdravljeni član naj pride po bolniško podporo sam na društveno sejo, ker sobrat blagajnik pošlje čeke v izplačilo bolniške podpore samo onim članom, kateri so še nadalje bolni.

Priporočam tudi, da se naj člani malo bolj zanimajo za društvene seje, ter tudi za napredok društva. Ko član ve da se enega zgubi na en ali drugi način, naj poskuši pridobiti novega člana na njegovo mesto; vsak ima še prijatelje, kateri še niso člani KSKJ; desti imamo tudi članov katerih sinov in htere še niso člani ali članice našega društva. Tem bi polagal na srce, da jih pregovore, da postanejo člani iste prave katoliške jednotne, kateri člani so tudi sami že več let a njih otroci se pa za to ne zanimajo.

Jednota ima posebno kampanjo za mladinski oddelek, torej naj sedaj vsi starci vpisuje svoje v svojih prijateljev otroke v mladinski oddelek, ko pa dorastejo 16. leto pa v odrasli

oddelek dične K. S. K. Jednote.

Znano je, da sami uradniki ne morejo vsega dosegči, zato naj bo za leto 1930 geslo, da vsak član pridobi vsaj enega novega člana v društvo, kar se lahko dosegče z dobro voljo.

Veselo Novo leto vsem člancem K. S. K. Jednote!

Vinko Besal, tajnik,
5337 Dresden Way.

NAZNANILLO

Iz urada društva sv. Jožefa, št. 16, Virginia, Minn.

Naznanjam vsem članom našega društva, da so bili na glavnem letni seji izvoljeni sledči uradniki, ki bodo poslovali v letu 1930.

Math Prijanovich, predsednik; Jos. Jakše, tajnik; Math Lakner, podtajnik in blagajnik.

Nadzorni odbor: Nick Jankovich, John Zagari in John Matko. Bolniški obiskovalci: John Vajdetic za North Side, Anton Stefančič za Mont Iron, Fr. Prhay za Buhl in Blaž Puškar za Evelth. Zastavonoš: M. Bajevič za ameriško in John Matko za društveno zastavo. Društvene seje se vršijo vsake tretjo nedeljo v mesecu ob 10. uri dopoldne v prostorih Math Prijanovicha.

Naznanja se tudi vsem članom, da je bilo na seji sklenjeno, da se zviša asesment za 10 centov na mesec na vsakega člana; to bo v pokritje društvenih upravnih stroškov, za kar sedanj asesment ne zadostuje. Radi pogreba za umrlih sobratom ali sestrom je bilo sklenjeno, da se vsi člani moškega in ženskega spola udeleže pogreb; izvzeti so le bolni in preveč oddaljeni. Kateri član se ne udeleže pogreba, zapade kazni 1 dolar, katerega mora plačati na prihodnji seji. Nadalje prosim vse one člane, ki so bili bolj počasni s plačevanjem asesmenta v letu 1929, da v prihodnjem letu bolj pridno plačujejo in da se bolj redno udeležejo sej.

— Z bratskim pozdravom,

Matt R. Temetz, tajnik.

NAZNANILLO

Iz urada društva sv. Ane, št. 120, Forest City, Pa.

Naše društvo je imelo svojo letno sejo dne 15. decembra. Na tej seji je bil izvoljen sledči odbor za leto 1930:

Predsednica Mrs. Margaret Zahar, podpredsednica Mrs. Anna Kamin, 1. tajnica Mrs. Pauline Osolin, 2. tajnica Mrs. Margaret Kamin, blagajnicarka Mrs. Mary Krautz; nadzornice: Mrs. Alojzija Novak, Miss Anna Bokal in Mrs. Ivana Gačnik.

Poslanke: za Browndale Celia Semrov; za Vandling: Julia Pöderzaj; za Forest City: Angela Swigell, Sophie Volk. Zastavonoša: John Petrich. Društveni zdravnički: C. R. Knapp, G. T. McGuire, B. E. Costello in E. A. Franklyn.

Vabilo na sejo

Člani našega društva sv. Vida št. 25, Cleveland, O., so uljudno prošeni, da se v velikem številu udeležijo prihodnje seje dne 5. januarja. Seja se bo pričela točno ob pol eni uri popoldne in bo hitro končana, ker potem se bodo naši člani udeležili zborovanja Lige ohijskih društev KSKJ v Collinwoodu. Torej na svidenje na prihodnji seji!

S sibratskim pozdravom,

Anthony J. Fortuna,

tajnik.

NAZNANILLO

Iz urada društva sv. Bagbare, št. 40, Hibbing, Min.

Naznanjam, da smo pri glavnem seji dne 8. decembra 1929, izvolili sledči odbor za l. 1930: John Povsha, predsednik; Louis Pucelj, podpredsednik; Joe Musich, zapisnikar; Louis Tratar, tajnik; Anton Petrich, blagajnik; Peter Majerle, bolniški nadzornik. Naznanjam tudi, da se naj član v nesreči ali bolezni javi bratu bolniškemu nadzorniku Peter Majerle, 106 2nd Ave., Brooklyn Loc. Seje se vršijo po starem, to je vsako drugo nedeljo v mesecu, ob 10. uri dopoldne v Park dvorani. Želim vsem srečno Novo leto!

Louis Tratar, tajnik.

NAZNANILLO

Iz urada društva sv. Bagbare, št. 40, Hibbing, Min.

Naznanjam, da smo pri glavnem seji dne 8. decembra 1929, izvolili sledči odbor za l. 1930: John Povsha, predsednik; Louis Pucelj, podpredsednik; Joe Musich, zapisnikar; Louis Tratar, tajnik; Anton Petrich, blagajnik; Peter Majerle, bolniški nadzornik. Naznanjam tudi, da se naj član v nesreči ali bolezni javi bratu bolniškemu nadzorniku Peter Majerle, 106 2nd Ave., Brooklyn Loc. Seje se vršijo po starem, to je vsako drugo nedeljo v mesecu, ob 10. uri dopoldne v Park dvorani. Želim vsem srečno Novo leto!

Louis Tratar, tajnik.

NAZNANILLO

Iz urada društva sv. Jožefa, št. 53, Waukegan, Ill.

Glavna letna seja se je vršila dne 8. decembra, in za leto 1930 so bili izvoljeni uradniki sledči člani:

Frank Jerina, predsednik

Andrew Kosir, podpredsednik
Joseph Zore, tajnik
Mathiana, Sr. blagajnik
John Miks, zapisnikar
Frank Zore, nadzornik
Frank Kosir, nadzornik
Frank Šebenik, nadzornik.

Na tej seji se je tudi sklenilo,

da tajnik ne pobira asesmenta od nobenega člana, ako ne pride plačati na sejo ali pa ob dolnjem času na dom tajnika; in to je vsako nedeljo ob desetih do dwanašte ure zjutraj. Prosim torej, da vsi člani to vpoštevate.

S sibratskim pozdravom,
Joseph Zore, tajnik.

NAZNANILLO

Iz urada društva sv. Sreca Jezusovega, št. 70, St. Louis, Mo.

S tem naznanjam, da smo imeli dne 15. decembra glavno sejo in volitev odbora za leto 1930. Izvoljeni so bili sledči:

Predsednik Frank Zlatarich, podpredsednik Alojz Šušin Jr., tajnik Anton Skof, zapisnikar Karl Lausha, blagajnik John Mihelčič, nadzornik John Tešek, redar Matija Omrza.

Nadalje se je sklenilo na tej seji, da bo naše društvo v bodoči plačevalo \$7.00 bolniške podpore na teden, oziroma \$1.00 na dan. Ta podpora stopi v veljavjo takoj s prvim januarjem 1930. To bo gotovo nekaj koristnega za naše društvo.

Bratje in sestre! Pridobivate torej nove kandidate za odrasli oddelek, posebno pa še za mladinski oddelek, ker je sedaj pristopnina za Jednote in društvo prosto.

Uršula Zevnik, predsednica;

Antonija Kos, tajnica; Frančiška Stergar, blagajničarka; Viktorija Zore, Julia Cesnik, Josephine Markič, nadzornice; Mary Kunstek, zapisnikarica; Mary Stergar, zastavonosilka.

Seje se vrše v letu 1930 vsake

prvo nedeljo v mesecu, in sicer ob 1. uri popoldne, in ne več ob 3.rd

Prosene ste vse člane,

da se redno udeležujete mesečnih sej.

S pozdravom,

Carolina Stanich, tajnica.

Naši člani in članice —

V pondeljek, dne 6. januarja

1930., se bo vršila redna mesečna seja društva sv. Marije Magdalene, št. 162, K. S. K. Jednote, prva v novem letu, ob 8. uri zvečer. Prosene ste vse, da se polnoštevilno udeležite te seje. Začnimo novo leto prav in zanimajmo se za društvo, ker je naša dolžnost.

Na tej seji se bodo brali računi in rezvale se bodo še druge reči. Prosim vas vse, da pridete na to sejo, da vzame vsaka svojo knjizico, da mi jih ne bo treba prenašati cele tri mesece ali pa še več.

Po seji pa bo, kakor se sliši od strani, nekaj prigrizka, nekaj za grlo hladiti ali segreti, in pa nekaj za poskočiti. Sedaj pa le premislite, kaj to neki bo? Torej kličem še enkrat: Pridite vse na prvo našo društveno sejo v novem letu. Na svidenje!

Pozdrav!

Marija Hochevar, tajnica.

NAZNANILLO

Iz urada društva sv. Jožefa, št. 169, KSKJ, Cleveland, O.

Cenjeni sobrat (sosestra): — Glasom sklepa glavne letne seje z dne 9. decembra, t. l. se je ukrenilo in določilo več zelo važnih točk k društvenim pravilom, ki ostanejo v veljavski skozi celo leto 1930. Radi tega ste prošeni, da te točke pazno precitate, in se tudi po njih ravnate:

1. Spremenilo se je dan mesečnih sej iz DRUGEGA PONDELJKA na TRETIJ CETEREK v mesecu. Pričetek seje bo ob 7:30 zvečer v Slovenskem Domu na Holmes Ave.

2. Tajnik pobira asesment na vsaki seji od 6. ure naprej. Pridite prav vsi, ker imeli bo ste v resnici več, poln duševnega užitka!

Na to vas prijavno vabi:

Pripravljalni odbor.

NAZNANILLO

Iz urada društva sv. Marije Pomagaj, št. 184, Brooklyn, N. Y.

Naše društvo je imelo svojo letno sejo dne 8. decembra, na kateri so bile soglasno izvoljene vse stare ali dosedanje odbornice za bodoče leto, in sicer:

Predsednica Mary Hodnik, podpredsednica Katy Delač, tajnica Theresa Skrabe, blagajnikica Mary Nakrst.

Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu v Slovenskem Domu na Holmes Ave. v Collinwoodu.

boste imeli zopet lepo priliko ogledati si to sliko. Pridite vsi in gotovo boste vsi zadovoljni! Začetek prikazovanja te slike bo ob 7. zvečer v gornji dvorani Slovenskega Doma; po končani predstavi slike bo pa prosta zabaava in ples. En del čistega prebitka te prireditve dobi Jednota v pokritje stroškov nabave slike, drugi del pa dobi naša Liga; torej se bo obrnil ves dobiček v plemenit namen. Jaz mislim, da bo udeležba brez kakega dvoma velika.

Torej na svidjenje dne 5. januarja v Slovenskem Domu na Liginem zborovanju in tako tudi pri večerni prireditvi!

Frank Kovačič,
Ligin poročevalec.

DOPISI

Lorain, O.—V zadnji izdaji "Glasila" je bil priobčen dopis izpod peresa "Članica društva št. 85 in faranka." Na ta dopis želim jaz—kot eden izmed prijedateljev mladine, "ki ni preveč pobožna"—podati nekoliko odgovora.

Jaz (ne mislim se bahati) sem se udeležil službe božje vsak večer med duhovnimi vajami. Dobro mi je znan angleški jezik, toda tega se nisem udeležil samo da poslušam lepe pridige. Načrtni gospod župnik nam je povdral: "Pridite, ne samo zavoljo pridige, ampak tudi zaradi pobožnosti kot rožni venec, litanije in blagoslov."

Nisem se oziral semintja v cerkvi, da bi videl koliko in kateri so navzoči, vendar sem se prepričal, da so bile službe božje tako dobro obiskane z ozirom na mladino. Saj je sam duhovnik, ki je vodil te vaje, nam povdral, da so bile izmed najboljših kar jih je že vodil, ter se nam je celo zahvalil za lepo udeležbo. Kaj pa hoče? Znamenje čudežev?

Ne trdim, da je mladina ravno preveč pobožna, kajti težavno bi bilo nati takega 100% vernika, bodisi že mlad, ali star. Trdim pa, da je mladina naše lorainske naselbine zelo dobra in vneta kar se tiče naše domače slovenske fare. Zaljubože, da nas je premalo; pa kar nas je, smo vsi ponosni in se ne sramujemo naše domače cerkve in naroda. Kar smo se naučili v naši domači Šoli, še nismo pozabili in upam, da tudi ne bomo. Zatorej "Članica društva št. 85 in faranka," v nam delate veliko krivico, da pišete nekaj v javnosti, kar ni resnično!

Kar se pa tiče lepe pridige v slovenskem jeziku naj omenim, da smo jih že davno slišali, jih sedaj slišimo, in jih bomo slišali tudi za naprej. Ako se pa pripeti slučaj, da se záradi posmanjanja časa včasih izpusti pridigo, potolažite se s tem, da niste prišli v cerkev samo da poslušate izvrstnega pridigara, ampak da ste prišli k službi božji! Pozdrav.

Michael Cerne.

ZAHVALA

Ziri, Slovenia, Jugoslavija. — Spodaj podpisani se javnico lepo zahvaljujem dični K. S. K. Jednoti za pomoč, katero so mi dali v obliki podpore za onesmoglo, in sicer sem isto prejel že trikrat po \$50.00, enkrat še za časa mojega bivanja v Ameriki, dvakrat pa, kar se nahajam radi slabega zdravja tukaj v Jugoslaviji. Torej še enkrat moja najiskrenjezja zahvala K. S. K. Jednoti, njenemu članstvu, oziroma glavnemu izvrševalnemu odboru za njih pomoč v moji bedi.

Podporo, ki sem jo prejel, sem porabil za najbolj potrebne stvari za izboljšanje mojega življenja ter zdravja. Torej Bog vam stotero povrni in plačaj Vašo dobroto in milosrđnost in se Vam še v bodoče priporočam.

Da sem bil pomoči v resnicu potreben in jo še vedno potre-

bjem, naj cenjeni čitatelji in člani KSKJ vpoštevajo sledče moje vratic: Bil sem v Združenih državah vsega skupaj 20 let in 10 mesecev. Kmalu po mojem prihodu tja, sem prišel k društvu sv. Jožefa, št. 58, KSKJ v Haser, Pa., katerega društvo član sem še sedaj. Kakor mnogim, tako tudi meni ni bila sreča mila, da bi denarno obogatel, pač pa nasproti in sicer sem si nakopal bolezni, katero bom nosil, dokler ji ne podležem. Gleda okrevanja sem že popolnoma obupal, kajti bolezen, ki me tare že deset let, je nezdravljiva za človeka, ki živi v vednem pomankanju, kakor moram jaz živeti. Morda bi se dalo srčno napako ozdraviti, samo če bi imel dosti sredstev, nobene skrbi, če bi žival le ljubezen, ne pa mrkih pogledov ter vedno šepetanje nad nesrečnem, kar najbolj slabo vpliva na bolnika, ki se zaveda, kam ga je bolezen spravila. Vse to bi moral bolnik imeti in moralno bi se napram bolniku izkazoval več sočutja, kakor se ga izkazuje nekaterim revnim bolnikom, ki že dolgo časa boleha. Vse to sem tudi jaz sam poskusil v moji bolezni in opazoval tudi pri drugih bolnikih, kaka razlika je med enim in drugim. Kadar pa bolnik vidi, da je v resnici že vsem v nadlegu, potem si skuša poiskati še enega človeka, ki bi mu nudil vsaj nekaj simpatije. Zato gredo eni v kako zavetišče, drugi si pa iščejo pomoci pri drugih ljudeh, kar je dostikrat boljše, kakor pri domačih. Zopet tretji se zatekajo nazaj k svojim, kateri so jih nekdaj radi imeli. Išče si človeka, ki zna z njim sočuvstvovati in ve, kaj bolnik potrebuje.

Tako sem jaz iskal skozi 8 let, da bi dobil primeren prostor in osebo, da bi poznala bolnika, kar pa, žal, nisem mogel najti. Dočakal sem briško razočaranje, pretiravanje in celo obsojanje v razna imena moje bolezni. Tako sem se odločil, da se podam v staro domovino k moji ženi. To sem tudi izvršil pred dvema letoma. Prišedši domov, sem dobil mojo ženo in snaho zdravi in veseli; dasiravno je bila žena tako revna, da ni imela niti primerne obleke, niti ne oprave, a vendar je bila zadovoljna, ker je bila zdrava. Moj prihod v domovino me sprvega zelo potrl, toda kmalu sem se zavedel, da se mi je izpolnila želja, da vidim še enkrat svoj rojstni kraj. K sreči sem imel tedaj še nekaj ameriške veljave, da sem si omislil vsaj potrebovo pohištvo. Vse je bilo še dobro, dokler je bila žena zdrava, toda zadnjih osem mesecov pa tudi ona boleha, kar je povečalo mojo bedo. Zato uljudno prosim cenejo članstvo KSKJ, da se ob prilikah na sejah z malo kolektom spomnite name in mi pomagacie, ker živ ne morem pod zemljo, živeti brez sredstev se pa tudi ne more. Za vsak, tudi najmanjši dar vam bom iz srca hvaležen. Pomoči vas prosi Vaš sobrat:

Jernej Kokelj,
Pošta Ziri, št. 66,
Slovenija, Jugoslavija.

Vera in znanost

Vedno in vedno se razpravlja o medsebojnem razmeru vere in znanosti. Predmet je tudi vreden tega zanimanja: zakaj vera in znanost sta dve mogočni sili človeškega delovanja in življenja ter sta po svojem izvoru, po svojih preričanjih, po vplivih v zvezi med seboj. V poljudnih časopisih in revijah se največkrat obravnava vprašanje o nasprotju med vero in znanostjo. Ime znanosti in znanstvenosti se pogostokrat zlorablja zavestno ali nezavestno zato, da bi se pokazala nezdružljivost vere, posebno razdeteve, z znanstvenimi doganjaji. V takih poljudnih člankih, ki so zato napisani, ali pa vsaj izliv osebnega mnenja enega človeka ali neka-

terih posameznikov, ne pa znanstvenega sveta in torej same znanosti, se na čudovit način menjajo razni izrazi in pojmi tako vere kakor znanosti, dejstva in načela, izvestna doganja in podmene, strogo znanstveni zaključki in pa samovoljne ali pa osebne filozofske dedukcije, na videzno spoštovanje do vere in nasprotje do razdeteve vere teologija in vera. Na koncu concev pa se postavi kot zaključek iz take mešanice: Vera in dogme, verske resnice krščanstva ali katolicizma je nerazdružljiva z znanstvenim mišljenjem, dogme same so v nasprotju z znanstvenimi ugotovitvami. Znanstvene ugotovitve pa so načemu razumu popolnoma razvidne ali vsaj razvidno dokazljive. Torej treba iti z razumom in zavreči — dogme.

Bridek občutek sramotnega znanosti in krivčnosti nasproti veri smo imeli, ko smo v nekem slovenskem poljudnem časopisu brali članke, ki razpravljajo o teh vprašanjih. Znanost zahteva resnobe in pred vsem spoštovanja do dejstev in resnice! In to prav tako v popularizaciji kar kor v pravem znanstvenem delu.

Ce bi Haeckelov absolutni evolucionizem res znanstveno iz dejstev in miselnih razvidnih načel, če bi bil ta evolucionizem dokazana resnica, potem bi seveda obstojalo nasprotje med tem znanstvenim pojmovanjem in pa med versko resnico o Bogu in njegovemu delu. Ce bi bil razvoj vseh živilih bitij na svetu razumljiv iz ene prastanice brez vsakega izvensvetnega vpliva, je tudi nasprotje jasno in verskimi resnicami o izvoru človeka v celoti. In ce se v duhu te absolutne evolucionistične formule pojmuje vsa verstva in tudi krščansko vero s predmetom vred le kot proizvod narave, potem seveda ni možnosti prepričanja o božji previdnosti, kaj šele o pravilnem razločevanju med nepopolnimi z motami človeške nedvrednosti in grešnosti pomešanimi verstvi in pa med popolno pozitivno krščansko vero. Vse je pač le relativno, vse je čuvstvovanje.

Le iz nepoznanja dogme in pa zlorabe znanosti je mogoče trditi, da sta si na primer glede starosti človeškega rodu v nasprotju. Kje je dogma, ki bi določila število let, kar živi človeški rod na zemlji, in kje je znanost, ki je že nepobito dognala, da živi človeški rod že milijone let na zemlji? Mirno lahko raziskuje, dogma je ne ovira, a dosega še ni dognala časa, ko se je pojavil človek na zemlji. In na kakšen način stoji znanstvena ugotovitev o podeljivosti, ki jo je prvi utemeljil avguštinski menih Mendel, v nasprotju z dogmo o reševanju posameznih duš? I znanost i dogma se dela s takimi samovoljnimi sklepi velike krivice.

Ce bi bila resnica znanost in znanstvenost z vero v dogme nezdružljiva, potem bi morali pač zanikati, da so živel možje, ki jih znanstveni svet brez izjemne proslavlja: astronomi Kopernik, Kepler, Huyghens (svetlobni valovi), botanik Line so bili verni kristjani; sloveči astronom Secchi je bil celo jezuit; Heis, Euler, Gauss so znameniti matematiki, vsi so ostali verni do smrti. Krščansko so mislili in živel Ampere, Volta, Faraday, Maxwell, fiziki, ki so dali tej znanosti neprecenljive rezultate, bakteriolog Pasteur, veliki biolog Miller in anatom Ranke in po svojih preričanjih, po vplivih v zvezi med seboj. V poljudnih časopisih in revijah se največkrat obravnava vprašanje o nasprotju med vero in znanostjo. Ime znanosti in znanstvenosti se pogostokrat zlorablja zavestno ali nezavestno zato, da bi se pokazala nezdružljivost vere, posebno razdeteve, z znanstvenimi doganjaji. V takih poljudnih člankih, ki so zato napisani, ali pa vsaj izliv osebnega mnenja enega človeka ali neka-

NEBEŠKA KRONA

ALI PREMIŠLJEVANJE O NEBESIH

Nemški spisal

Janez N. Stoger, duhovnik Jezusove družbe
Poslovenil Janez Smuc, duhovnik gorilke nadškofije.

(Nadaljevanje)

27. Dušna veselja v nebesih.

"Vsek pravičen," pravi sv. Anzelm, "bo v nebesih imel také učenosti, da mu ne bo od vsega neznanega ničesar, kar le oni, ki sam pokuša to sladost.

"Enkrat," trdi sv. Bernard iz svoje izkušnje, "me je doletela sreča, da sem tebe, o sladki Ježus, pokušal; tisočkrat rad umrjem, da le teboše pokuša to sim. Ako torej naša duša sladost vsa gine že v tej solzni dolini, ko najmanjša kapljica nebeske slasti kane v njo, kaj se le v nebesih, kjer se bo vsa vstopila v morje nebeske slasti in blaženosti?"

Pučeravno nam ni dano, kar kor sv. Bernardu, nebesko veselje že popre pokušati s svojimi občutki, zamore vendar naš um, razsvetljen po sveti veri, si vsaj nekaj predočiti dušna veselja, ki nas čakajo v nebesih. Naš um hrepeni po resnici, kar naše srce po ljubezni. Hočešli svobodo in moč? Glej, oni bodo kakor angeli božji v nebesih.

Ali zdravje? Ondi je večno zdravje. Hočešli biti načen in napojen? Ondi bodo vsi nasičeni od božje časti in napojili se bodo od obilnosti tvoje hiše. Blagoglasje? Ondi bodo peli angeli in nebeske trume, jim bodo odpravale včno Aleluja. Hočešli družbo in prijateljev? Glej, oni je občestvo svetnikov. Ali čast in bogastvo? Slava in bogastvo je v njegovi hiši. Hočešli stanovitost in gotovost? Glej, oni bodo pripravili začetek in na vse veče. Amen."

"Tukaj na zemlji," pravi sv. Avguštin, "je vse laživo; le v nebesih kraljuje čista resnica. Gorie mi torej, da sem resnico iskal v stvaru na mestu v stvarniku. Vse posvetno je le nečimurnost in zmota in kar je še bolj žalostnega pri tem, te je, da se naše spačeno srce svoje zmote veseli in v svoji revščini išče veselje. Ne, ne; v tej deželi smrti ne gre nikakor iskati prave sreče, le senca in predpoda je, karkoli nas obdaja; resnica ni tu doma. Željeno sem iskal resnico tudi ta čas, ko sem še ljubil greh, ali dvomil sem, da jo kdaj najdem. Le po Jezusu Kristusu sem našel milost in resnico in njenaluč, katera vedno sveti in nikdar ne ugasne, nam bo v nebesih še le prav svetila, ko bomo vekomaj kraljevali pri Bogu, ki je gola resnica."

Spoznanje resnice je torej prvo veselje, ki ga duša občuti v nebesih, in to veselje, kateri isti svetniki imenuje rajski raj, je večje kakor vse veselje občutkov. In zares! Kdo popiše radost, katera navdaja dušo, ko gleda Boga? Ona je podobna velikemu morju.

"Kaj vse bo v enem hipu za dobitila v nebesih?" vpraša sv. Bonaventura ter si sam odgovarja: "Zadobila bo zdravje brez bolezni, mladost brez stareosti, nasičenje brez naveličanja, prostost brez meje, lepoto brez madeža, neumrljivost brez trpljenja, obilnost brez pomanjkanja, mir brez žaljenja, gotovost brez strahu, čast brez grajeveselje brez žalosti."

"Ondi," pravi dalje serafinski učenik, "je prijetnost kraja, v katerem stanujejo; veselo društvo, v katerem kraljujejo; preobraženje telesa, ki jih poveličuje; svet, ki so ga zaničevali; pekel, kateremu so ubežali, izvoljenih preobilno veselje."

Ravnato tako trdi sv. Anzelm, ko opisuje ugodnosti, katero občutijo pravični v nebesih v istem času, ter govoriti tako-le:

"Njih delež v nebesih bo: le pota, lahka, moč, svoboda, zdravje, radost, modrost, prijateljstvo, edinstvo, čast, mogočnost, veselje, gotovost."

"Zares," pristavlja sv. Bernard, "duša, ki poseduje Boga ne more nič drugega želeti, zato ona ima v eni dobroti vse dobre. Kjer je neskončna dobra, tam je največja sreča, najslajše veselje, prava svoboda, dovršena ljubezen, včna gotovost in gotova včnost. Ondi je prava radost, dognana učenost, vsa lepot in vsa blaženost, ondi je mir, dobrinja, prijaznost, moč, čast, veselje, sladost, stanovitost, življenje, svetloba, veličastvo, ljubezen in sladka edinstvo. Enako veselje bo duša pravičnega občutila v nebesih, ko bo vsa zamaknjena občudovala vsemogočnega, neskončnega modrega Boga."

Ker bo Bog, kakor pravi sv. Pavel, vsem vse, in ker toliko preobilnosti sreče, ki jo tam pričakujemo, ne najdeš nikjer razum v Bogu samem, zato bo spoznati Boga, ona radost, ki nas bo naslovata vso večnost, pa nam nikdar presedala. In to spoznanje bomo čez vse me-

re občudovali na vse veke. Ker je Bog neskončen, bo tudi naše strmenje nad njegovimi orjaškimi deli, nad njegovim ljubezni in dobro brez konca in kraja. Zakaj videli bomo čudež njegove pravice ter se radovali, da je svetu odkril svoje sovražnike, jih obsodil in pogubil, svoje prijatelje pa povisal in preobilno občudaril.

Spoznavali bomo vsa prečudna pota, po katerih je vodil človeka, ga varoval in pripeljal v večno zavetje. Ostrmeli bomo nad čudeži njegove dobrotnosti, katere je izkazoval izvoljenim, da bi jih privabil k sebi, nad zakladi njegovih milosti, katere je delil svojim otrokom, da bi jih obogatil za nebesa. Ostrmeli bomo, videči, s kako ljubezni je grešnike iskal leta in leta, jim vse prizanesel, vse odpustil, kot ljube otroke zopet sprejel in prisnil na svoje sreče.

Občudovale bomo gledali čudež božjih skrivnosti, kako se sv. vera razširila in razvila od kraja do kraja sveta, kako je Bog natanko izpolnil svoje obljube in držal svojo besedo. Vsi čudeži božjega veličastva in božje ljubezni, katerih si zdaj kar misli, še manj pa predčuti zamorem, nam bodo takrat v svetli luči v naše veliko začudenje stopili pred oči. Nato bosta duša in telo, vse videti, vzplamela ljubezni. Družba izvoljenih in nebeskih duhov bo začela večne

"GLASILLO K. S. K. JEDNOTE"

Letnja revska revska

Lestna Knjižna Slovenska Knjižna Jednote v Združenih državah Amerik.

SHE. St. Clair Ave. Uredništvo je v spomlivoj CLEVELAND, OHIO
Telefon: Henderson 3912Načrtovanje
Načrtovanje
Načrtovanje

OFFICIAL ORGAN

of the
GRAND CARNIGLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION
of the

UNITED STATES OF AMERICA

Maintained by and in the interest of the Order.

Issued every Tuesday

SPECIJSKI: 8117 St. Clair Ave. CLEVELAND, OHIO
Telephone: Henderson 3912

83

OB KONCU LETA

In zopet nam tone eno leto zemeljskega življenja v morje neskončne večnosti! Danes se poslavljamo od njega za vedno. Dasirovno so dnevi in večeri naše vsakdanje živilenske borbe dolgotrajni, je eno leto le kapljica v morju neskončne večnosti. Živiljenje naše pa kot rosna kapljica v vesoljnem stvarstvu.

Koliko je onih žrtev usode, ki so še lansko leto—še včeraj, veselo prepevali, danes jih pa krije že črna zemlja. Odšli so proti cilju, kamor jim bomo tudi vsi mi sledili; šli so, bogatini in reveži, kajti smrt ne pozna nobene razlike.

Dopriv, oj človek, danes svojo knjigo živiljenja! Prelistaj jo od začetka do konca! Ali ti kažejo ti listi čiste, poštene račune? Koliko si v tem letu storil dobrega zase in za svojega bližnjega? Ti li morda vest kaj hudega očita? Pomni, da boš moral to knjigo odprieti tudi pred božjim Sodnikom in pred svetom, ko te bodo položili na mrtvaški oder.

Ce si živel v zmotah, kreni sedaj na pravo pot živiljenja. Postani dober član človeške družbe; postani pa tudi dober član naše K. S. K. Jednote!

Kakor sestavlja vsak previden in praktičen gospodar ali trgovec ob robu leta bilenco o minulem letnem poslovanju, tako je naredimo danes tudi mi kot posamezni člani in članice, društva in celokupna Jednota. Koliko koristi, oziroma cistega prebitka nam kaže to bilančna knjiga? Koliko škode in izgube?

Dragi mi sobrat! Cenjena mi sestra! Si li morda kaj ti kriv. da ni šel ves račun gladko naprej? Pomišli in presodi to-le:

Ali si se tekem leta redno udeleževal mesečnih društvenih sej?

Si li redno plačeval društvo in Jednoti to, kar je društvenega in Jednotinega?

Si li morda deloval v nasprotju z našimi pravili?

Ali si storil kaj dobrega za svojega nesrečnega sobrata in sestro?

Si li deloval za prospěch društva in Jednote?

To so glavna vprašanja in odgovori pri sestavi bilance za leto 1929 tvojega živiljenja.

Ce ti kaže obračun nepovoljne uspehe, potem storil takoj danes resno zaobljubo, da se boš leta 1930 do cela poboljšal. Drži se zaobljube in bodoče leto 1930 ti bo v tolažbo, zadoščenje ponos in veselje.

Zapiši si v srce tri lepe čednosti, katere si je nadelo tvoje društvo za svoje notranje geslo: Sloga, Bratstvo, Pomoč! Pospešuj te čednosti in vsakdo te bo ljubil in čislal kot svojega vrednega društvenega sobrata ali sestro. Zaeno se pa drži tudi prelepe gesla naše Jednote, ki se glasi: "Vse za verodom in narod!"

Ob robu 15-letnega poslovanja, oziroma obstanka našega lista, si usoja uredništvo Glasila še enkrat izražati vsemu cenjenemu članstvu K. S. K. Jednote ter vsem cenjenim čitateljem in dopisnikom najiskrenejša novoletna vočica. Mnogo uspeha zdravja in sreće vsem skupaj!

Uredništvo.

NOVELETNE ZAOBLJUBE

Spisal Stephen A. Norton

Povodom nastopajočega Novega leta naj naredi vsakdo izmed nas sledčeza zaobljube:

Da bo živel sleherni dan v smislu velike ljubezni, ki nas obdaje na svetu, napolnjenem s pričujočnostjo Boga.

Iščimo te ljubezni v vseh navadnih stvareh vsakdanjega življenja.

Delajmo, počivajmo in pojmo v svesti, da je naš božji Priatelj blizu nas.

Sprejemajmo težave in prenašajmo bolečine v zaupanju, da On, ki nas ljubi, ve za naše bedno stanje in skrbi za nas.

Vsek novi dan in noč sprejmimo kot novo, dobro božje darilo.

Ogledujmo naravo kot božje stvarstvo; iščimo lepoto sveta, katero nam odkriva božja Previdnost v neizmerni ljubezni do nas.

Citajmo božjo ljubezen do nas v zvezdah, očeh naših prijateljev in dobrih knjigah; kajti vsa dobra navodila teh so Njegova navodila in navdihnjene misli.

Citajmo radi knjige živiljenja dobrih in pravičnih mož; to nas bo polnilo z navdušenjem in spoznanjem, da nam bo srce bilo v veselju in upanju. Na ta način bomo zadobili moč preobloženi pod bremenom; zadobili bomo tolažbo ter mir v težavah, tako bomo tudi na ta način dospeli do studenca zemeljskega veselja.

RAZMOTRIVANJE V PRILOG PRIHODNJE KONVENCIJE

Eveleth, Minn., 22. decembra. prepričam to članstvu. Pripomem, da mi ne šteje v zlo radi naslednjih pravila, ker ako bomo pri vsaki vrsticai ker to je moje skromno mnenje, torej je nepotrebno se razburjati. Podajmo vsak(a) svoje mnenje in razmotrjavmo odkritosreno in gotovo bomo tu in tam dobili kaj dobrega za bodočnost naše organizacije. Moj namen ni citirati Jednotina pravila in tukaj se nadaljuje točka jaz

nja pravila in presodijo in nadaljeno pretežne večine nepotrebni točki, čemu trošiti denar za nepotrebni papir? Naj zadostujejo o tem.

Moj namen je skrajšati čas konvencije; tiste male stvari, katero stanejo tisoče doljarjev na konvenciji, niso vredne piškavga oreha naj se pred ali po konvenciji rešijo; namreč dvomljivost delegata(nje) naj se pred konvencijo razsodi ali sme omenjen(a) zastopati svoje društvo ali ne? Pri vsaki dosedanji konvenciji se je tratil čas in na vsezdajne se je dopustilo prizadevanje zastopat, le v enem slučaju neki predsednik s policijo odvrčal sobrate delegate in jih z hinavščino potom zaslepljene delegacije poslal domov. Ali je kaj takega potreba? Ali je to bratstvo? Ne, in to se mora opustiti. Tako je, prve dni se za prazen, nič preklamo in mečemo tisočake v stran, zadnje dneve se že nekateri naveličajo in grede domov, ostali pa pri najvažnejšem delu pri čitanju pravil: le hitro naprej, in potem imamo pa smo s pravili, da moramo imeti takoj po konvenciji splošno glasovanje za odobrevanje gotovih točk oziroma za preureditev.

Za danes jaz priporočam le nekaj o centralizaciji kot boretel za isto od začetka. Ponosen sem na bivši boj, ker rezultat nam dokazuje, da ako bi ne imeli centralizacije, bi ne imeli toliko novih društev. Pred pár leti je bilo tako živahnno razmotrivanje proti in za splošno centralizacijo, jaz sem razmisljal o tem večkrat doma in sem prisel do tega zaključka in priporočil članstvu e n tralnega oddelka sledenje: — Centralizacija naj ostane pa ne "splošno prosta," o ne, prosta naj ostane samo novo v ustavnovljenem društvom in novemu članstvu k pristopu v društvo katero je že pri centralizaciji. Nadalje; nobeno društvo, katere je sedaj pri jednoti (KSKJ) ne more pristopiti v sedanji centralni oddelku. Ako omenjena društva hočejo biti pri centralizaciji si lahko ustavne svojo lastno centralizacijo.

Torej se naj razdeli v dva razreda, lahko bi bili imeli splošno centralizacijo še pred leti, ampak našega članstva je še nekaj, kateri ne vrjamejo, da v "SLOGI JE MOČ."

Sedanji centralni oddelek je imel preizkušnje in vabil je ostanek krajevna društva pod svojo zastavo toda niso hoteli pristopiti v centralni tabor.

Še kaj več bi priporočal, a nabo z danes, ob prilikai kaj več: prosim da še kdo drugi iz centralnega oddelka oglasi.

Prihodnjik kaj o asesmentih in podporah.

Martin Shukle,
Preds. nadz. odb. K. S. K. J.

Vladimir Gortan in njegovi Razgovor z Vladimirovim bratom mesec dni po puljski tragediji

V ljubljanskem "Jutru," z dne 17. novembra čitalo:

Pred dnevi se je v Litiji kot pomočnik brivskoga mojstra g. Jova Sekša na selil g. Vinko Gortan. Naprosil sem ga za razgovor o njegovem pokojnem bratu Vladimirju Gortanu, počesar ustrelitvi ravno danes poteka mesec dni.

Pomenjujeva se o vseh rečeh ki se sučejo okrog žalostnega dogodka v Pulju prav mi o Pazinu in domačem kraju Beramu, pozna vse osebe, ki so bile udeležene v tem procesu. Pomej je poln pjetete, saj je osrednja oseba pogovora nesrečni Vladimir.

Boram je majhno, idilično naselje v pazinski okolici. Italijani ga zdaj imenujejo Vermaz. Iz Pazina vodi pot preko Kamož-brega. (Italijani ga imenujejo Camus monte), kjer je bil izvršen oni usodni atentat za časa pomladanskih fašistovskih volitev. Hrib se imenuje po "gospodinu Kamožu," ki je vse

zemljišče tam okrog njegovo. V Beramu je ena najbolj hrvačkih narodno - zavednih hiša Gortanova. Na majhnem posestvu sta vzgojila oče Franjo, ki mu je 73 let, in njegova žena Katarina, 65 letna gospa, sedmero dece. Edino najstarejši sin Ivan je ostal pri svojih starših, Vlado je v grobu, Vinko in Dračko sta prešla preko granice in se nahajata sedaj na poslu v naši kraljevini, 8 sestre so poročene.

Pri Gortanovih je bilo vedno dovolj knjig za čitanje, tam si dobil tudi na razpolago hrvačke liste, ki so prihajali v hišo redno. Take se je med otroci že v ranih letih vzbujala narodna zavednost.

Vlado je bil rojen leta 1904.

On se je v tem letu 6 razredno šolo je obiskoval v domačem kraju. Potem se je izčil za mehanika in šoferja. Krepkega, stasitega mladeniča so kajpada nato brž vzel k vojakom. Odit je moral na dve in polletno službovanje in poslali so ga v Afriko, v kolonijo Libijo. Vojnička služba v Libiji, posebno v Cirenaiki in Siraguzi, je silno naporna. Večno obsedeno sta na nje. Domačini se stalno puntajo; sovrašta, opasnosti in borb je vedno dovolj.

Ko se je končno vrnil Vlado z opet srčno od vojakov, je iskal nameščenja. Najprej doma. Pa ga ni dobil. Kako tudi, ko mu nikakor ni padlo v glavo, da bi šel moledvat fašiste za izkaznikom ("tessero"), brez katere pa v Italiji ne najdeš zasluga.

Poskusil bom zbežati v Jugoslavijo! — se je odločil že leta 1927. Res je storil tako, beg se je posrečil. To so se mu zdeli najlepši trenutki, kjer so stopil na tla svobodne države Jugoslavije. Zglasil se je pri svojem bratu Dragu v Zagrebu. Ker ni imel v redu vseh dokumentov je zopet moral čakati na službo. Njegovo stanje se ni hotelo izboljšati — in kaj je hotel? Vrnil se je moral v silni zopet domov k staršem, čakajoč na bratovo sporazilo, da je našel zanj službo.

Med tem pa se mu je nudila služba doma. Zaposlil ga je v svojem podjetju neki njegov znanc. Vlado je prevzel zastopstvo tvrdke svojega prijatelja, prepotoval je vse Istro, prihajal je dnevno v dotik z ljudmi in je postal po vsem polotoku izredno poznan in priljubljen. Ko se je ravno dobro uvedel v svoji stroki, se je vrnil od vojakov njegovom mlajšem brat Vinko. Tega je čakala ista usoda, kakor ostale njegove tovariše, ki niso hoteli sprejeti fašistovskega znaka. Brivca Vinka ni vzel nihče v službo. Boječ se ovadbe, ga je odklonil celo njegov mojster, kjer se je bil izčil.

Ko je bila zbrana nekega večera vga Gortanova družina, je povestil svoj sklep Vinko. "Jaz grem v Jugoslavijo. Tu ne zdržim več!"

Bilo je to nekaj pred letošnjim novim letom. Sklep brata Vinka je odobraval tudi Vlado.

— Tudi jaz pojdem s teboj! ga je bodril. Počakava do Velike noči, kakrat se bolj odpre zasluk.

Ko se je sestal z Dragom v Zagrebu, mu je prinesel pozdrave v eno organizacijo, da odide takoj. Dne 12. januarja letos je smuknil pri Kastvu pred granice in je bil na naši strani.

Pomej je obrnila drugač. Po letošnji Veliki noči je Vlado že bil vržen v železno kletko, kjer je bil nedavno prej zaprt neki italijanski razbojnik. Smrt je že iztegnala svoje koščene roke po njem. Že takrat je bil zapisan pogrin.

Gortanova družina je hotela že pred desetimi leti prodati svoje posestvo v rojstnem kraju in se preseliti k nam. Pa mati ni hotela iz domačega kraja. Njenemu prigovaranju se je udalila vsa družina. — Prišlo je tri

ljenje a izmed Gortanov ni klonil nihče. Sivolasi oče je moral že pred pazinskim dogodom prestati mnogo šikan. Kako se mu godi zdaj si lahko zamiljamo. Ubogi starček mora prenesti razen silnih duševnih muk še gospodarsko nasprotovanje. Oblastu mu je prepovedalo vso prodajo posestva. On je na svoji lastni zemlji le — užitkar.

Po izpovedbah z nancev in priči je bilo nedvomno dognano, da se je Vladimir Gortan nahajal za časa atentata v Kašergi, ne pa na Kamož-bregu, kjer je bil atentat izvršen. Ko pripomnil brat, kako so zatrjevali italijanski listi, da je Vladimir sam priznal, da je bil točničas v bližini Berama, mi odgovoril mirno in zamahne z roko:

— Taka priznanja so pri fazi — enostavna . . . Ko te bijejo do krvi in že na pol umrati, ti je pa vseen, kaj bodo zapisali v protokol in v novine . . . Eden je moral priznati in pasti. In je pač padel Vlado, ki jim je bil že dolgo trin peti . . . Bil je sam svoj, pogumen in ponosen. Mar so ga prodanci samo enkrat nagovarjali, naj se tudi on zapiše fašistom? O, venomer so ga nadlegovali. A on je v svinjem ponosu in previdnosti ostal miren in je na vse ponudbe kratko odgovarjal: "Vi po svoje, jaz po svoje!" . . . Italijanski listi so pisarili, da je pred smrtno jokal, rotil in prosil. Podlost brez primere — Streljali so ga v hrbot, niso se upali mu pogledati v lice. A Vladimir — to verujem — se je zgrudil miren in zbranih misli. Streli v hrbot niso zadeli samo njega. Samo zmisli se, kako strašno je moralna porazila načrtnosti njegove smrti sivovala mater in očeta . . . Bratu Vinku so stopile solze v oči . . .

Josip Zupančič.

—

Zakon o ustanovitvi

Sokola kraljevine Jugoslavije

Belgrad, 5. dec.

— Po 6. januarju bodo postale organizacije, ki so skrbeli za tipično in moralno vzgojo jugoslovanske mladine, posebna skrb države in njene vlade. V nizu vladnih reform, ki jih vladva podzemljem, ker so njihove zasluge v zgodovini nesporne. S tega stališča je bila njena dolžnost, da ne pusti, da se sile, zdržene v teh organizacijah, uničujejo v medsebojni borbi. Z zakonom o "Sokolu kraljevine Jugoslavije" je vladva odgovorila načelu države in razpoloženju v temenje v zgodovini nesporne. S tega st

K. S. K.

JEDNOTA

Ustanovljena v Jolietu, III., dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja 1895.
GLAVNI URAD: 1004 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.
Telefon: 1048
Solvestnost aktivnega oddelka znaša 101.16%; solventnost mladinskega oddelka znaša 156.50%.

Od ustanovitve do 1. novembra, 1929 znala skupna izplačana podpora \$3,741,594.00

GLAVNI URADNIKI:
I. predsednik: ANTON GRDINA, 6019 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
II. podpredsednik: JOHN GERM, 817 East C St., Pueblo, Colo.
III. podpredsednik: MRS. MARY CHAMPA, 311 W. Poplar St., Chisholm, Miss.
Glavni tajnik: JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Pomočni tajnik: STEVE G. VERTIN, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Biaginik: JOHN GRAHEK, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: REV. KAZIMIR CVERCKO, 2618 W. St. Clair St., Indianapolis, Ind.

Vrhovni zdravnik: DR. JAMES M. SELISKAR, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

NADZORNJI ODBOR:

MARTIN SHUKLE, 811 Ave. A., Eveleth, Minn.

LOUIS ZELENICKAR, 2112 W. 23rd Place, Chicago, Ill.

FRANK FRANCICH, 6207 National Ave., West Allis, Wis.

MICHAEL HOCHVARIK, 1612 Elizabeth St., Joliet, Ill.

MRS. LOUISE LIKOVICH, 9527 Ewing Ave., South Chicago, Ill.

FINANČNI ODBOR:

FRANK OPEKA Sr., 26—10th St., North Chicago, Ill.

FRANK GOSPODARICH, Rockdale, Pa., Joliet, Ill.

JOHN ZULICH, 18115 Neff Rd., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

JOHN DECMAN, Box 520, Forest City, Pa.

JOHN R. STERBENZ, 174 Woodland Ave., Laurium, Mich.

MATT BROZENIK, 121—44th St., Pittsburgh, Pa.

RUDOLPH G. RUDMAN, 285 Burlington Rd., Forest Hills, Wilkinsburgh, Pa.

URDENIK IN UPRAVNIK "GLASILA":

IVAN ZUPAN, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote, naj se podižijejo na glavnega tajnika JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.; dopise, društvene vesti, razna naznanila, oglaševanje in naročino pa na "GLASILLO K. S. K. JEDNOTE", 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

IZ URADA GLAVNEGA PREDSEDNIKA

JEDNOTE V DAR

V imenu K. S. K. Jednote se s tem obračam na katoliško ljudstvo Slovencev in Hrvatov v Ameriki, da bi dali naši Jednotini podporni materi primeren novoletni dar, vsaj v novem letu 1930. Ta dar naj bi bil katoliški "OREL" s svojo televadno armado, ki bo skušal v bodočnosti rešiti vprašanje jugoslovenske mladine v Ameriki.

Dosedaj prikazane Jednotine orlovske slike širom držav z nastopi clevelandskega ORLA so naredile velik vtis na stare in mlade gledalce. V več naselbinah se je slišalo govoriti, da bi tudi tam radi imeli ORLA, če bi bila ustanovitev istega mogoča.

Zakaj da ne? To se lahko stori. OREL je že vpeljan, treba ga je samo razširiti po celi Ameriki. Treba ga je dobiti pod zastavo K. S. K. Jednote. To je bil moj namen in cilj ko sem želel, da OREL v Lemontu javno nastopi in da se vzame tudi njegovo filmsko sliko. Vse to se je tudi uresničilo. Ta slika je bila že nad petdesetkrat širom držav pokazana. ORLA so vsi odobravali in ORLA želijo v mnogih mestih imeti. Vsled tega apeliram na vse katoliško misleče voditelje po raznih naselbinah, da bi ORLA kaj kmalu ustanovili, in da bi se v doglednem času pojavil pod zastavo naše katoliške podporne matere-Jednote, ki ima svoja krajevna društva po številnih državah širom Amerike.

In zakaj ORLA? Zato, ker pod okriljem ORLA se lahko zbira vsa deca in vsi odrasli; vsi najdejo v organizaciji ORLA svoje mesto in delo; tam so vsi aktivni ter dobrodošli za vse to kar dela človeka sposobnega, vrlega, poštenega in zdravega. OREL bi naš dvigal kvišku za narodno in versko življenje s svojimi nastopi in besedami. Kdor ORLA pozna, in ve za njegove vrline v njegovih načelih, ta ga bo z vso dušo zagovarjal in priporočal Jednote v ustanovitev.

Kar potrebujemo, je vaše dobre volje, drugo bo samo po sebi prišlo v naše vrste. Ne pripustimo, da bi mladina dorasne da bi bila ista vsaj nekoliko disciplinirana in tako zmožna prevzeti živiljenjske dolžnosti na svoje rame. V ORLU se bosta sin in hči odgojevala, da bo starišem veselje ju gledati in narod bo imel od tega velik užitek; torej z ORLOM na dan prej ko mogoče!

Za slišim in čujem tihii glas: "Ze prihajamo!" Upajmo, da delo požrtvovalnega ORLA pri fari sv. Vida v Clevelandu ne bo ostalo zastonj žrtvovan; od tu pride OREL tudi v vrsto naše Jednote.

To so bile moje največje želje, kar upam, da so skoraj že rešene. OREL! Le kmalu se prikaži na plan! V letu 1930 naj OREL razvije svoj prapor v K. S. K. Jednoti!

Anton Grdina,
gl. predsednik.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA

Letno zborovanje glavnega odbora se prične 20. januarja, 1930 ob deveti uri dopoldne, in sicer v glavnem uradu K. S. K. Jednote.

Glasom pravil se imajo pravico letnega zborovanja udeležiti slednji uradniki: Glavni predsednik, glavni tajnik, glavni blagajnik, vrhovni zdravnik, duhovni vodja, tajnik finančnega odbora, nadzorni odbor in predsednik porotnega odbora, ako ima kako zadevo, katero ne more porotni odbor sam rešiti.

Društva, ki želijo odboru kako zadevo predložiti, se prosi, da pošljejo vse tozadne stvari na glavni urad, tako da bodo v glavnem uradu najkasneje do 20. januarja, 1930.

Za glavni urad K. S. K. Jednote:

JOSIP ZALAR, glavni tajnik.

Novo društvo sprejeto v K. S. K. Jednoto

Novo ustanovljeno društvo sv. Štefana št. 234, Noranda, Quebec, Canada, sprejeto v Jednote dne 23. decembra 1929.

Imena članov in članic so:

	Roj.	Razred	Zav. za
17214 Petričič Angela	1906	23	\$ 250
30734 Boc John	1904	25	250
30734 Avbar Joseph	1904	26	500
30736 Sopšči Ludvik	1903	26	500

30737 Hribar Joseph	1903	26	500
30738 Crakovič Luke	1902	27	1,000
30739 Snoj John	1902	27	500
30740 Jagodic Valentin	1901	28	500
30741 Stmač Frank	1900	30	500
30742 Gregorič Joseph	1900	30	250
30743 Grandovec Joseph	1897	33	500
30744 Perhaj Frank	1890	39	500
30745 Russ Frank	1887	43	250

Društvo šteje 13 članov in članic.

JOSIP ZALAR, glavni tajnik.

NAZNANILLO ASEMENTA

1, 1930

IMENA UMRLIH, POŠKODOVANIH ITD. ČLANOV IN ČLANIC

Zaporedna št. 212.

21570 JOHN MUC—Star 46 let, član društva sv. Jožefa, št. 7, Pueblo, Colo., umrl 31. oktobra, 1929. Vzrok smrti: Živčna bolezna. Zavarovan za \$1000. Pristopil k Jednoti 16. aprila, 1916, R. 33.

218.

1231 ANNA WIDOSH—Stara 63 let, članica društva Jezus Dobri Pastir, št. 32, Enonclaw, Wash., umrla 15. novembra, 1929. Vzrok smrti: Rak na jetrih. Zavarovan za \$1000. Pristopila k Jednoti 1. januarja, 1901, R. 48.

214.

29179 MARKO OBERMAN—Star 44 let, član društva Vitez sv. Florijana, št. 44, South Chicago, Ill., umrl 30. oktobra, 1929. Vzrok smrti: Jetika. Zavarovan za \$1000. Pristopila k Jednoti 1. januarja, 1901, R. 43.

215.

9089 JOSEPH HABJAN—Star 53 let, član društva sv. Alojzija, št. 47, Chicago, Ill., umrl 15. novembra, 1929. Vzrok smrti: Jetika. Zavarovan za \$1000. Pristopil k Jednoti 15. decembra, 1905, R. 39.

216.

4836 JOHANA ZUPANČIČ—Stara 49 let, članica društva sv. Lovrenca, št. 63, Cleveland, O., umrla 11. novembra, 1929. Vzrok smrti: Ponesrečenje od avtomobila. Zavarovan za \$500. Pristopila k Jednoti 12. februarja, 1911, R. 34.

217.

11811 VALENTIN GERM—Star 40 let, član društva Marije Vnebovzetje, št. 77, Forest City, Pa., umrl 3. novembra, 1929. Vzrok smrti: Naduha. Zavarovan za \$1000. Pristopila k Jednoti 26. junija, 1907, R. 26.

218.

3544 MARY BOTLJEV—Stara 63 let, članica društva sv. Ane, št. 105, New York, N. Y., umrla 8. novembra, 1929. Vzrok smrti: Crevesna bolezna. Zavarovan za \$500. Pristopila k Jednoti 29. januarja, 1908, R. 49.

219.

16917 ANTON MERLAK—Star 46 let, član društva sv. Pavla, št. 130, De Kalb, Ill., umrl 20. novembra, 1929. Vzrok smrti: Kostna jetika. Zavarovan za \$1000. Pristopil k Jednoti 3. decembra, 1910, R. 32.

220.

23601 MATTHEW ROBIČ—Star 33 let, član društva sv. Mihaela, št. 163, Pittsburgh, Pa., umrl 21. oktobra, 1929. Vzrok smrti: Pljučnica. Zavarovan za \$1000. Pristopil k Jednoti 18. marca, 1921, R. 25.

221.

10945 JOHN DOMITROVIČ—Star 51 let, član društva sv. Mihaela, št. 163, Pittsburgh, Pa., umrl 29. septembra, 1929. Vzrok smrti: Šrčna bolezna. Zavarovan za \$1000. Pristopila k Jednoti 24. januarja, 1907, R. 37.

222.

11189 ANNA KOŽAR—Stara 45 let, članica društva Vnebovzetje Marije Device, št. 181, Steelton, Pa., umrla 7. oktobra, 1929. Vzrok smrti: Izkrvavljenje. Zavarovan za \$1000. Pristopila k Jednoti 16. marca, 1924, R. 44.

223.

4608 JOSEPH JERIC—Star 58 let, član društva sv. Lovrenca, št. 63, Cleveland, O., umrl

127. Waukegan, Ill., umrla 10. novembra, 1929. Vzrok smrti: Ponesrečila s puško. Zavarovan za \$500. Pristopila k Jednoti 23. septembra, 1924, R. 16.
Imena poškodovanih in operiranih članov in članic

Zaporedna št. 361.

14309 MARY KAMBICH—

Clanica društva sv. Cirila in Metoda, št. 8, Joliet, Ill., operirana 15. julija, 1929. Opravičena do podpore \$100.

382.

21934 JOSEPH GODEC —

Clanica društva sv. Jožefa, št. 146 Cleveland, O., operiran 5. novembra, 1929. Opravičena do podpore \$100.

383.

18849 EVA TRKO VICH—

Clanica društva sv. Neže, št. 108, Joliet, Ill

ZAHVALA
za darove in voščila

Priščeno se zahvaljujem številnim uradnikom in uradnicam naših krajevnih društev ter članstvu za toliko poslanih voležil za Božič in Novo leto. Bog blagoslov in usliši njih besede ter želje za bodočnost!

Posebno se še zahvaljujem Rev. J. Novaku, župniku v Willard, Wis., za poslano mi božično darilo, med (strd), s katerim ste mi naredili v resnici medene praznike. Tako tudi zahvala Mr. A. Trunkeljnu v Willard, Wis., za poslanega velikega-kapuna, s katerim je bila pomnožena naša hišna gostija za praznike. Tako se me je spomnil tudi brat Matt Brozenič v Pittsburghu, Pa., ter mi poslal lepe božične račice v stekleni krogli. Vsem Bog plačaj nuj dober namen!

A. Grdina,
gl. predsednik KSKJ.

Iz dnevnika zadnjega ruskega carja

Car piše v glavnem stanu svoje armade. Zvedel je, da so v Petrogradu nastali revolucionarni kravali. Poskušal je s posebnim vlakom priti v Carsko selo, pa je moral s posebnim vlakom v red obrniti 17. februarja 1917 pise:

"V Petrogradu je zadnje dni prišlo do nemirov. Žal se jih udeležuje tudi armada. Strašno je, biti tako daleč in dobivati le kratke, neugodne vesti. Po obedu sem sklenil hitro odpotovati v Carsko selo in ob 1. po noči sem stopil v vlak.

28. februarja, torek: Ob 3 in četrtek sem šel v posteljo, ker sem se dolgo razgovarjal z Ivanom. Njega sem poslal na celu dela armade proti Petrogradu, da bi tam vpustil red. Spal sem do 10. ure. Zapustili smo Mohilev ob 5. zjutraj. Pridnevu smo pasirali Jasmo in Ršev, ob 9. pa Lihoslavl.

1. marca, sreda: Ponoči smo se vrnili nazaj v Malajo Višero, ker se je izkazalo, da sta Ljubljana in Tozno že zavzeta od revolucionarjev. Peljali smo se čez Valdaj in Dno v Pskov, kjer sem prenočil. Tudi Gačino in Lugo so zavzeli. Sramota je in groza. Nisem mogel priti v Carsko. Moje misli in čustva so nepristano ta: Kako težko mora biti ubogi Alki, ki mora preživljati vse te dogodke. Bog nam pomagaj.

V noči na 2. marca je potem Nikolaj II. na prigovaranje general Ruska v svojem salonskem vozu na kolodvoru v Pskovu podpisal odpovedni manifest. Rodzjanko je postal predsednik dume. Kmalu je tudi carjev brat Mihail odstopil kot regent.

2. marca, četrtek: Zjutraj je prišel Ruski in prečital svoj zelo dolg telefonski razgovor z Rodzjankom. Po njegovih besedah je položaj v Petrogradu tak, da nobena vlada ne bo morela vzdržati, ker ima oblast delavski svet kot zastopnik socialno-demokratske stranke. Pravijo, da je potreben moj odstop Ruski je sporočil ta razgovor v glavnem stan vojske in na vse poveljujoče generale. Ob 2. uri ponoči so vsi odgovorili. Stvar je taka, da je treba storiti ta korak, da rešimo Rusijo in da se vpostavi mir v armadi na fronti. Pristal sem. Iz glavnega stanu so mi poslali načrt manifesta. Zvečer sta prišla Bučkov in Šljugin. Z njima sem se o stvari razgovoril. Podpisal sem jima, predelal manifest in jima ga izročil. Ob 1. uri ponoči sem zapustil Pskov s težkim čustvi in vtisi tega, kar sem pravkar preživel. Vsesaokrog izdajstvo, prevara in bojazljivo.

3. marca, petek: Dolgo in dobro sem spal. Daleč za Dvinskem sem se zbudil. Jasno, le deno-mrzlo vreme. S svojo okolicom sem se porazgovoril o včerajšnjem dnevu. Veliko sem

bral iz Julija Cezarja. Ob 8. uri 20 minut sem prispeval v Mohilev. Ves štab je bil na kolodvor. Aleksejeva sem sprejel v vagonu. Ob pol 10. uri sem stopil v svoje stanovanje. Aleksejev je prišel z zadnjimi novicami od Ruskega. Izkazalo se je, da se je Miša odpovedal. V Petrogradu so neredi ponehali; da bi le za naprej tako ostalo.

4. marca, sobota: Ob 10. uri je prišel ljubi Aleks. Ob 12. sem šel na kolodvor, da sprejemem ljubo mamo, ki je prišla iz Kijeva. Končno sem danes dobil dve brzojavki od drage Alice.

6. marca, ponedeljek: Zadnjih dneh prihajajo slaba poročila z južnozapadne fronte. Načete zastruplja propaganda protivojni. Zato so na nekaterih krajinah zapustile mesta in se vrnile nazaj. Zato so Nemci in Avstriji celo z majhnimi silami predrli naš fronto v južni Galiciji. S tem bo skoraj gotovo naša južnozapadna fronta prisiljena da se umakne proti vzhodu. Kakšna sramota! Danes je končno provizorična vlada objavila, da se na bojišču s smrtno kaznijo osebe, ki se pregrše radi vitezizdajstva. Če le ni ta odredba prišla prepozno. Dan je medel in topel. Delali smo na robu gozda. Podrli smo tri razgalji dvoje dreves. Počasi urejujem svoje stvari in knjige.

9. marca je prišel car v Carsko selo in s tem postal ujetnik provizorične vlade. Tam je bila tudi vrska rodbina. Četrtek, 9. marca: Veliki Bog, kakšna razlika. Na cesti in okoli gradu v parku, povsod straže, povsod straže. Šel sem gori in videl tam ljubo Alice in predrage otroke. Ona je združena in vesela. Vsi so bili v temni sobi. Samo Maria je še bolna.

Car se je potem pripravljal na odhod v Anglijo. Vlada Lvov-Kerenki mi je dala upanje, da bo brez ovir odpotoval. Kerenki je petrograjskim delavcem in vojnemu svetu ta dogovor s carjem zamolčal.

8. aprila, sobota: V vsej tišini smo praznovali obletnico našine zaroke.

18. aprila, torek: V inozemstvu je danes 1. maj. Zato so naši tepi sklenili, da praznjujemo na dan s sprevodi na cestah, z godbami in z rdečimi zastavami. Prišli so v naš park in položili vence na grob. Poldruge uro sem delal s Tatjanou, zvečer sem otrokom povesti prebiral.

1. maj, ponedeljek: Včeraj sem zvedel, da je general Kornilov odložil svoje mesto kot vrhovni poveljnik petrograjskoga okrožja in da je zapustil svoje mesto general Vučkov, ker se je svet delavskih zastopnikov in še nekatere levo stoječe organizacije na nepravilen način vmesavale v odredbe vojaškega poveljnika. Kaj ji je še nameeno, ubogi Rusiji?

3. junija, sobota: Zjutraj je Kerenki nedanoma prišel v mesto v avtomobilu. Ni dolgo ostal pri meni. Prosil me je, naj preiskovalni komisiji pošljem vsa pisma in listine, ki se tičejo notranje politike. Po zajtrku sem Kerenkiju pomagal pregledati te papirje. Kasneje sta to delala s Kobylinskijem.

Petak, 9. junija: Ravno tri mesece, odkar smo prišli iz Mohilev in odkar smo ujetniki. Težko je, da nimam nobenih poročil o ljubi mami. Gledate vsega drugega sem popolnoma ravnodušen. Po sprehodu sem Alekseja učil zgodovino.

19. junija, ponedeljek: Malo pred kisolom sem dobil srečno novico, da se je začel napad in prodro na južnozapadni fronti. V smeri proti Seličevskem so naše čete po dnevnevinem artilerijskem ognu zlomile na sprotnike postojanke in ujeli 170 častnikov, 10.000 mož, šest topov in 24 strojnih pušk. Hvala Bogu, ves boljši se počutim ob tej veseli novici.

Od 3. do 5. julija so v Petrogradu boljevički skušali zrušiti provizorično vlado. Zaenkrat se jim ni posrečilo. Car se vprašuje, kje so ljudje, ki vodijo to gibanje in kdo bi mogli napraviti konec prepirom in prelivaju krv. Korenina zla je v Petrogradu, ne v celji Rusiji.

8. julija, sobota: V vladu so nastale nekatere spremembe. Knez Lvov je odstopil in Keren-

ski je predsednik ministarskega sveta. Istočasno je prevzel tudi vojno in mornariško ministrstvo ter ministrstvo za trgovino in obrt. Ta človek je v tem času čisto na mestu. Čim več bo imel moč, tem bolje bo slo.

11. julij, torek: Danes je god moje drage Olge. Bili smo pri službi božji. Po kusilu smo pridno delali. Dve jelki smo se žagali. Ta smo sedaj že sezali 70 dreves. Jaz sem prebral Meretkovškega trilogijo "Peter." Dobro je pisana, toda težak vtič zapusti.

13. julija, četrtek: V zadnjih dneh prihajajo slaba poročila z južnozapadne fronte. Načete zastruplja propaganda protivojni. Zato so na nekaterih krajinah zapustile mesta in se vrnile nazaj. Zato so Nemci in Avstriji celo z majhnimi silami predrli naš fronto v južni Galiciji. S tem bo skoraj gotovo naša južnozapadna fronta prisiljena da se umakne proti vzhodu. Kakšna sramota! Danes je končno provizorična vlada objavila, da se na bojišču s smrtno kaznijo osebe, ki se pregrše radi vitezizdajstva. Če le ni ta odredba prišla prepozno. Dan je medel in topel. Delali smo na robu gozda. Podrli smo tri razgalji dvoje dreves. Počasi urejujem svoje stvari in knjige.

18. aprila, sobota: V vsej tišini smo praznovali obletnico našine zaroke.

18. aprila, torek: Vino je prišlo iz Carsko selo 1. avgusta. Kerenki je pot pripravil. Transport je vozil polkovnik Kobylinski. 6. avgusta je car prišel v Tobolsk. Tam je carja stražil komesar Pankratov. Car je bil interniran v hiši trgovca Kornilova.

2. oktobra, ponedeljek: Vsi člani moje družine smo iti na spredek v obveznični vlasništvo. Počasi urejujem svoje stvari in knjige.

4. novembra, sobota: Zjutraj me je razveselilo pismo od Ksenije. Zelo je snežilo. Kidal sem sneg, da bi napravil pot za sprehod in čez dan smo nosili drva v kočo. Že dva dni nima nobenih obvestil.

14. novembra, torek: Rojstni dan preljube mame in 23. obletnice naše poroke. Ob 12. uri smo imeli zahvalno službo božjo. Peveci so prišli iz takta in so peli napačno. Gotovo niso imeli nobenih obvestil.

18. novembra, sobota: Dospela je neverjetna novica, da so božjeveki zrušili provizorično vlado in da se je sklenilo premirje na nemški fronti.

17. novembra, petek: Zopravo je prebirati poročila o vsem tem, kar se je pred dvemi tedni zgodilo v Petrogradu in Moskvi. Koliko je vse slabše in sramotnejše, kot dogodki prejšnjih časov.

18. novembra, sobota: Dospela je neverjetna novica, da so božjeveki zrušili provizorično vlado in da se je sklenilo premirje. Kaj tako zoprnega vendar nisem pričakoval. Kako so mogle biti te boljeveki prospalice tako močne, da so svojo namero uresničile, ponudile sovražniku mir, ne da bi vpravšale ljudstvo za menjenje, in to še celo v času, ko je sovražnik zasedel največji del naše dežele.

20. novembra, ponedeljek: Med četami je vrélo, ker za tri mesece niso doble pláce iz Petrograda. Stvar se je urenilo hitro tako, da so si začasno izpolnili v banki potreben denar. Podnevi sem sekal drva. Ob 9. je bila služba božja.

6. decembra, sreda: Moj god sem praznoval tih, ne kakor prejšnja leta.

Te novice so iz časa nekako pol leta poprej predno je končal Nikolaj II. V aprilu 1918 so ga transportirali v Jekaterinograd in ga tako ločili od družine. 3. julija pa so ga skupne člani njegove rodbine umorili

PAPEŽEV TAJNIK RESIGNIRAL

Rim, 24. dec.—Kardinal Pietro Gasparri, ki je bil 15 let papec, je državni tajnik, je pustil službo. Njegov naslednik bo kardinal Eugenio Pacelli.

3. marca, petek: Dolgo in dobro sem spal. Daleč za Dvinskem sem se zbudil. Jasno, le deno-mrzlo vreme. S svojo okolicom sem se porazgovoril o včerajšnjem dnevu. Veliko sem

HIMEN

Clevelandski dnevnik "Enakopravnost" poroča z dne 28. decembra sledče:

Danes dopoldno se je poročil naš urednik, g. Vatro J. Grill, z gospodinjo Anico Bergochevo iz Canonsburga, Pa. Takoj po poroki se podasta mlada poročenca k nevestinim staršem. Mlada poročenca se vrnete po novem letu ter boste živila v novem domu, katerega je postavil g. Grill poleg doma svoje sestre Marije v Lyndhurstu, O., predmestju Clevelandu.

Nevesta je hčerka poznane in spoštovane rodbine George in Ane Bergoch iz Canonsburga, Pa. Nevesta je bila rojena v Ameriki. Malo pred svetovno vojno se je Bergocheva rodbina podala na svoj dom v staro domovino, v Slapino, kjer je morala ostati skozi vso vojno. Anica Bergoch je videla vse gorje našega naroda in je prava hči svoje naroda. G. Vatro J. Grill pa pozna sleherni naš človek kot vztrajnega delavca na njivi narodnega pokreta in žurnalista.

Nevesti in ženini želimo vso srečo v novem stanu, obilo vrednih in jasnih dni!

Nekaj o Židih

Na vsem svetu jih je okrog 18 milijonov, od teh jih prebiva v Evropi gotovo 12 milijonov. Na Poljskem je Židov 3 milijone 400 tisoč, v Rusiji 2 milijona 600 tisoč, na Madjarskem 500 tisoč, na Angleškem 400.000, na Češkem 350.000, v Avstriji 300.000, v baltiških državah 300.000, na Francoskem 180.000, v Belgiji in Italiji po 60.000, v Jugoslaviji 80.000, v Bolgariji 50.000, v Švici 20.000, v Grčiji 10.000. V Ameriki je 4.900.000 Judov, v Afriki 570.000, v Aziji pa okrog 600.000—kakor se vidi. Seveda jih je sosed povabil v hišo in jih pogostil. V zahvalo so hoteli streličati še drugič. A tedaj se je zgodila nesreča. Možnar se je sprožil in kmečki fant Franc Presečnik je dobil kos lesa tako nesrečno v nogu, da so morali klicati zdravnika. Fant je tako nevarno ranjen, da so ga morali prepeljati v bolnišnico. Pa pravijo, da ni veliko upanja in da bo fant rani podlegel.

V Lahomnem pri Laščem je 3. decembra umrl g. Peter Knez po domače Starčev Peter, rojen 15. maja 1849. Pridobil si je precejšnje premoženje in zbrane v niz posabljivih.

Samomor pri Jesenicah. V torek 3. decembra okoli treh zjutraj so prebivalci Stare Save slišali strele, ki so prihajali od vrta nekdanje Pekov gostilne.

Našli so na vrtu mrtvega Ferdinand Ferjana, posestnika velike žage in lesnega trgovca. Zapustil je več poslovilnih pism, med drugimi tudi pismo, kje naj ga iščejo. Ali so ga privlekle do temu nesrečnemu deljanju domače razmere, ali finančne težave njegovega velikega podjetja, se ne ve.

Misijonar Alfred Drašček, 5. decembra je umrl v misijonski hiši v Ljubljani. Tabor 12, v najlepši starosti misijonar Alfred Drašček. Rojen je bil v Gorici leta 1903. Gimnazijo je študiral v Ljubljani kot gojenc v Dvinskem in podpisali začasno premirje. Kaj tako zoprnega vendar nisem pričakoval. Kako so mogle biti te boljeveki prospalice tako močne, da so svojo namero uresničile, ponudile sovražniku mir, ne da bi vpravšale ljudstvo za menjenje, in to še celo v času, ko je sovražnik zasedel največji del naše dežele.

Brez rok hoče študirati. Tedeni je došel iz Orhovice v Osijek neki dijak, ki je prišel že na svet brez rok. V Orhovici je klub temu dovršil ljudsko šolo, a sedaj so ga vpisali na realni gimnazij v Osijeku. Revez piše, je in pije z nogama. Neko dobrodelno društvo je prevzelo skrb za dijaka in njegovo oskrbo.

Novomeško porotno sodišče. Razprava proti posestniku J. T. radi požiga se je preložila, da se zaslisijo še druge priče. — Uboja otočenega Jožef Stajner je bil oproščen. — Jože Kuzma je dobiti radi uboja dve leti in pol težke ječe. — Radi uboja sta bila obojsena na eno leto težke ječe Jože Selko in France Regina. — Tri leta težke ječe je dobit Ivan Medic.

V Ljubljanski bolnišnici je umrla gospa Ana Pavšev, rojena Hostnik, iz Šmartna pri Litiji. Fantje so se sprekli pred ne-

THE NORTH AMERICAN TRUST COMPANY

Edina slovenska banka v Clevelandu, Ohio.

PODRUŽNICA:
15601 Waterloo Rd.

GLAVNICNO PREMOŽENJE POL MILIJONA

For the use of English
speaking members of
K. S. K. J.

OUR PAGE

Edited by Stanley P. Zupan Address 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

BABBLERS

Dedicated to the Misses
By GEE DEE

Today's Editorial: Another love affair is the best cement for a broken heart.

Just a little correction—In last week's Babblers three lines read: "Always with a heart for himself up and commenced to tickle dumb animals and girls, Gee picked Trix, but—(Continued next time)." Who gets the blame I do not know, but it should have read: Always with a heart for dumb animals and girls, Gee picked himself up and commenced to tickle Trix, but—

HALL OF BLAME

One guess folks! Who is he? Ha-ha-ha—a horse on him! Who? The editor of this sheet. I couldn't go along like this without tappin Stan. If any guy deserves to be enrolled, he cops the cakes. He is a very modest fellow and had it not been for an agreement that he publish all I hand over, you would never have gotten this line or the lad.

I suppose you wonder what blame something wrong somewhere. The lad is twice twelve in years and so far, it looks like he doesn't want a Mrs. to sign his checks too. Perhaps the girls are too particular. And he is O. K. an all around bozo. Plays the ivories (not galloping), bridge, drives a car, an all around athlete with several school laurels, looks good in a tux, dances, smokes, wears spats and occasionally sports a monocle, parts his hair in the middle, has curly hair at times, went to college with me and knows the roves.

His middle initial is P. which I think stands for "Push." For the girl who wants a guy to spend every minute of his time—and some of hers Stan is it—

One nice thing about him is that he occasionally takes me to Slovenian affairs—and, that is where the big blame lies. It is his fault that I am goofy over Slovenian girls and potica. As for him, occasionally he talks about the girls, but I couldn't say if he is sweet on them.

I don't like jealous fellows, but I think Stan is a bit jealous over the mall Dox and myself. Well, when anyone gets more mail, it will be Dox and myself, so there!

I threw this question at him one time: "Beside being a good cook and having a personality, what other trait do you think a 'sweet young thing' should possess?" And he said "Grace".

That's all that I can tell of him at present, girls, but that is not saying that I know more about him and would perhaps tell you in a personal missive.

TWELVE FEET TO GO!
This is the second installment of Gee Dee's great football story, told by him in the third person.

(Talkie rights reserved).

Gee looks high and low for football suit—falls down basement steps—breaks a few bottles and finds his pet dog stiff as a porferhouse steak.

NOW GO ON WITH THE STORY:

"Ah, ha, here 'tis." Gee finds suit wraps it up in tissue, hops up the stairs, kisses mother (before the battle) and off to the field. He walks and walks—then comes to a hill overlooking the stadium. It was icy (the road)—very narrow road, two big red trucks on it, one going up and the other down, not a hair-breadth's space between them. Little Willy red-headed boy, on his red bicycle, rode down the hill past the red schoolhouse—and here were the trucks ready to crush him. Willy's mother looked out the window and Gee opened his mouth in astonishment. She opened the window and shouted to Willy: "Sonny, my boy, they'll kill you, they'll smash you!" Willy turned around and whistled: "Don't worry mother they'll never get me!" Then Gee, gasped and— (Continued next time).

Notice

The Holy Name Juniors of St. Stephen's Church, Chicago, Ill., will receive their monthly communion on Sunday, January 5th, 1930. The date was put forward one week in order to honor the feast of the Holy Name. All the members will gather in the church hall at 7:15 from where we will march to church for the 7:30 Mass.

After the services, breakfast and a get-together party will be served in the church hall under the auspices of the Young Ladies Sodality. All the members are heartily invited to attend and cordially requested to bring brothers or friends who are not members, but wish to become members.

Our meeting will take place after the breakfast. At this meeting the installation of officers will take place. There are some interesting and vital topics to be discussed and passed on. Let no one remain at home on this day and at this time.

Auspices: Midwest KSKJ

Bowling Association

KSKJ BOWLING TOURNA-

MENT, WAUKESHA, ILL.

38 Five-Man Teams

65 Two-Man Teams

125 Individuals

Prizes: Fourteen medals, trophy

and \$443 in cash

Date: February 2nd and 3rd.

1929

BASKETBALL

Let's have a midwest KSKJ elimination basketball tourney this year.

Let's start the New Year right by starting off with the first Midwest KSKJ basketball elimination tournament. I am sure there are plenty of basketball teams in the midwest to start a tourney of this kind.

I know that the lodges from the following cities can put teams out: Chicago, South Chicago, Joliet, two teams, and Waukegan three. If we could get these teams organized, it would be one swell tournament.

I am sure that we could get the support from Mr. Joseph Zalar, supreme secretary of the Union, for he is an ardent follower of all sports, and I think he would be glad to see a tournament arranged.

If the cities mentioned would organize teams, we would like to have them send in a word as to what they think of having a Midwest KSKJ elimination basketball tourney

An All Sports Fan.

ST. JOSEPH'S BEAT SACRED HEART

St. Joseph's grade school of Joliet, 1929 parochial school champs, won their first game of the 1930 season. Saturday, by completely ouclassing the Sacred Heart five to the tune of 21 to 4. Petan, with 11 points, and Plajnik and Tezak showed brilliant offensive power, while Ursich and Terlep held Sacred Heart scoreless, the four points being scored off the subs.

The boys send their best wishes to Rev. Butala of Waukegan, who organized them two years ago and started them off in coping basketball honors.

St. Joe's	B. F. T.
Tezak, rf	2 0 4
Zalecki, rf	0 0 0
Plajnik, h	1 0 2
A. Terlep, lf	0 0 0
Petan, c	4 3 11
Popek, c	0 0 0
E. Terlep, rg	0 0 0
Verbich, rg	0 0 0
Ursich, lg	2 0 4
Kirin, lg	0 0 0
Totals	9 3 21
Sacred Heart	B. F. T.
King, rf	2 0 4
Graham, lf	0 0 0
Chidsey, c	0 0 0
Browne, rg	0 0 0
Hillis, lg	0 0 0
Totals	2 0 4
	J. L. Z.

BARBERTON WINS OPENER

The Sacred Heart Church basketball team of Barberton opened up the present season with a hardfought victory over the strong Akron Sacred Heart quintet who have several games under their belt already. The score was 26 to 23.

The first half was a runaway for the Barbs, which ended 16 to 8 in their favor. But the Rubber City boys came back strong in the final periods and outscored the locals 15 to 10.

The early lead the Barbs had piled up won the game for them.

Joe Sterling, opening up the scoring by sinking a free throw, and Messer followed with two buckets, while Akron tallied three points. In the second quarter Gerbic, Messer and Zupic dropped a basket in rapid succession. When the half was over, the Barbs had the score doubled on the Tire Town tossers.

Soon after the third period opened, Gerbic was thrown out for committing four personals. F. Sterling replaced him. A little later Beltaic sought the showers for the same reason. Wadnjak replaced him.

With the subs in the fray, the going became tougher as the Akronites took advantage of this and started a fast spurt that brought them up within three points of the locals, as the game ended.

The following people have made the following New Year resolutions:

"Matty" Kastello—Give up all girls.

No more dates.

Josephine Lazar—To attend all the 1930 Pony Express football games.

Elizabeth Tomazin—To quit visiting Indiana.

"Matty" Bildhauer—To play football.

"Hank" Lushina—To be more careful of his ribs.

Gale Terelic—To steer clear away from Chicago.

Josephine Gergovich—Learn how to make potica.

Ann Piletic—Give up ice cream.

Agnes Baznik—To give up her boy friend to Elizabeth Tomazin.

Frances Jancer—To read Our Page.

Angie Urbanch—Let her hair grow.

Ann Mauser—Quit chewing gum.

Mitz Bildhauer—Get married.

Josephine Piletic—Learn how to cook.

Mary Cende—Date only college looking fellows.

Theresa Terelic—Quit eating "sirona potica" and "kisl krompif."

Rose Ajster—To move to the East.

Louise Just—Quit singing "blues" songs.

Mary Potocnik—To watch out for "Lady lungs."

Agnes Bildhauer—To get fatter.

Theresa Ajster and Louise Conjnik—To attend sodality meetings.

Gale Dolanc—Trip the light fantastic with Josephine Gergovich.

Mr. and Mrs. John Klopcic of Chicago were Christmas visitors in La Salle at the Frank Klopcic home on Edwards Ave. and at the home of Martin Komucar on 4th St.

Hy's girls! How many donation boxes do you dispose of? Who do you think is going to win the contest? Get busy, and you, dear reader, may be the winner. Think of the lovely prizes that are offered for your work. Think of St. Roch's Church and what the money will mean to the parish. Come on girls, let's go! One more month to go! Surprise us all and win that prize!

It is important that all the girls attend for the committee has some other topics for discussion which will be of interest to all. Don't forget the date and place, girls!

On December 30th the children of St. Roch's School presented a Christmas program. The manner in which the program was presented shows only in part the wonderful work which the Benedictine sisters are doing in their affairs.

The Klever Kid Klub of Kollinwood is busy making preparations for a mammoth ball to be held in January. The girls have all kinds of surprises up their sleeves, one of them being a red-head contest. It sounds good and will be good, for the kids always score on their affairs.

1930 IS K.S.K.J. CONVENTION YEAR

WITH the advent of the new year Our Page wishes all its readers a happy and prosperous outlook for the future.

IF WE look back to last December we can feel that we have accomplished something, but can only say that the deeds of the past year were only in preparation of what we hope to gain.

RELATIVE to Our Page the events of the past year which we think were of great importance are, the bowling tournament held in Waukegan last February, the annual KSKJ baseball series last September and the organization of girls' athletic clubs, such as that of the St. Mary's Athletic Girls of South Chicago and the K. K. Girls of Cleveland.

IT IS a known fact that the organization and the sponsoring of athletic groups by the various lodges of our Union, is an added incentive to the attractiveness of our organization, as likewise, one of the means of stabilizing our Union. We have been fooling ourselves just a little too long. For the past three years Our Page has continually pounded and hammered the importance of youth in our organization. Some have

needed the warning, others have casually cast it aside feeling that the Union should ride over the same old rut.

THAT youth is important is evidenced by the fact that practically every foreign fraternal organization is making steps to meet the situation, and what is more, is considering the problem of youth as its major issue.

TO DATE we have had very few articles written by the senior members and the members of the supreme board, either stressing the importance of youth or proposing measures to meet the situation which appears to be the bug-beat of all fraternal organizations.

THE problem lies in the hands of youth itself. When the younger members of our organization can organize and show the rest of the KSKJ that there is a demand for consideration, then probably something will be done.

THE time is opportune. The general convention is on the threshold. It will be a big chance for the young members of the Union. If they do not grasp this opportunity it will probably mean that our organization

will be among the "sleepers" for the coming four years. That should be avoided. If you have any "spunk" in you, you will see that part of the strain of the next convention will include some of your chords.

THE enlarged section Our Page is one year old. The editorial staff has spared no effort in offering a sheet which would, to its opinion, please the majority.

The question at hand is, have you contributed your bit to make the section interesting? News items are pouring in fast. The staff is being enlarged, and consequently, the space allotted to the English readers is again becoming too small. Will we have a larger English section? That is entirely up to the readers and the next convention. Following the law of supply and demand, if the young folks will show there is a demand, there is no question as to whether or not the supply will be at hand.

GAIN Our Page wishes you a happy New Year and hopes that you will remember that the coming months will bring problems that can only be satisfactorily adjusted with your cooperation.

BOWLING BITS

By Old Sport

Why not a team of lefties? We southpaws feel out of place on most teams, sort of "off sided" as it were. So, if we can scrape up enough St. Stephen's society pin-smackers, who aim for the $\frac{1}{2}$ pocket, we'll call it a team. Then all we would need is left-handed pins spotters and left-handed pins. Also, induce the committee to offer a left-handed cup and some left-handed medals. We might win some kind of a championship or other, even if it would be left-handed. Therefore, all you left-handed lunch grabbers, let's get together.

The ladies are slowly but surely getting interested in the coming tournament. The ladies section bids fair to be the most interesting part of the tournament.

Don't think that the ladies can't bowl! There's a barber in Chicago now and, who gets a trim, or at least a close shave from his better half, on the bowling alleys. Georgie Banich has discovered that his sister Dorothy is a hard one to beat. Then, there is Andrew Glavach who quit bowling when his wife took up the sport. Andy is evidently unwilling to lose his reputation.

BOWLING NEWS

JOLIET KSKJ LEAGUE

	G. W. L.
St. Joseph No. 1	39 33 6
SS. Cyril and Methodius	39 28 11

Tolminci

ZGODOVINSKI ROMAN
SPISAL IVAN PREGELJ

(Nadaljevanje)

"Nesrečna človeka," je vzkliknil grof Adam, "ali je bilo vsega tega treba?"

Izročil ju je straži. Potem so ju predstavili Andreju Goljiju Skorajnikarju. Spoznal in potrdil ju je. Menil je, da bo vse potrdil, potem pa naj ga spusti in nagradijo. Spustili ga niso nagradili pač. Le kako . . .

Tistega dne zvečer, ko sta se Sime Golja in Laharnar sama javila oblasti, je vprašal grof Rabatta svojega instruktorja in prektorja, če kaj ve, da Tolminci prosijo odpuščanja. Štefan Golja ni vedel.

"Eden je Sime Golja," je dejal grof, "ali Vam je morda v sorod?"

Prelektor je prebledel in dejal:

"Sime Golja je moj oče!"

Od Gorice proti Tolminskemu je že bilo na pohodu štiri sto Hrvatov, ko je stoprva korakalo od Ljubljane čez Loko na Cerkno osem sto Nemcev, pet sto mušketirjev in tri sto grenadirjev. Podglavar s stanovi in vojaška komisarja so bili v tisoč stiskah. Hrvatje so zahtevali že s Kranjskega vrhu druge preskrbe še funt mesa in vrč vina na dan. Iz Ajdovščine pa so že poročali njihovi častniki, da ne morejo pokoriti moštva, ako se stanovi ne vdajo in ne ustrezajo gledo mesa in vina. Kot krotilem upora se sicer Hrvatom ni nihče resno ustavljal. V Rihembergu so razkropili mnogo, polovili štirinajst upornikov in jih tepli. Potem so plenili po vasi. Ukradli so celo zlatih iz cerkve. Stanovi so hitre pritoževati cesarju, da je bila letina slaba, da vina ni in da tudi za nadalje ne kaže dobro. ker je toča bila. Prosijo za odredbo, naj se graničari takoj vrnejo čez Pazin po najbližji poti na Senj, kakor hitro prestopni nemško vojaštvo mejo. Dežela ki je po dogovoru in odredbi dolžna dajati moštvu le strehovo, sol, razsvetljivo in kurjavo, za vse drugo skrbita Koroška in Kranjska, mora dajati še po grošu za porcijo; tako je treba Hrvatom 1025 porcij no dan, kar znese na mesec 1527 gl in 30 kr., znesek, ki ga deželne finance ne zmorejo in ni niti Trst za obstrelovjanja v zadnjih vojskach toliko plačeval. Stanovom je prošnja uspela.

V pondeljek, šest in dvajsetega maja, so dospeli Nemci v Gorico, Hrvatje so se vrakači čez Cerkno. Dve sto Senjanov je ostalo na Tolminskem, do tedaj, da so kraj zasedli Nemci. Ti so krenili na pot že sedem in dvajsetega. Z njimi je šla cesarska komisija, ki naj bi začela pravdo proti upornikom. Predsedoval je komisiji knez Porzia. Članji so bili grof Wildenstein, svetnik Lindl in tajnik pl. Ehrberg. Častno jih je spremljal tolminski gospod Jakob Anton Coronini. Tri sto vojakov je zasedlo poto in ceste od Volč do Kobariša, da bi lovili begunce. Komisija z močno stražo pa je šla od občine do občine, zasliševala in lovila glavne puntarje in hujšake . . .

Valentin Lapajne na Šentviški gori . . . Sam ni povedal, kje so ga prijeli vojaki, ki so jim bili vodniki Coroninjevi biriči. Biriči so povedali, da je zavpil, ne grelo naprej, da se on ne punta in da — smrdi. Pa so ga vojaki vendar vzeli s seboj v Tolmin in predstavili komisarjem. Ehrberg je vprašal:

"Valentin Lapajne?"

"Bog pomagaj, prav ta," je

povedal mož.

"Samaki, kmet s Šentviške gore, po domače Nadloga? Pilakar? Ali oboje?"

Valentin ni odgovoril. Sosed je pričal zanj.

"Oboje, gospod."

"Pa kaj to pomeni 'pilakar'?" je vprašal komisar.

"Da je Valentin skop," je razložil domačin.

"Valentin Lapajne, kmet s Šentviške gore, po domače Nadloga ali Skopuh," je dejal Ehrberg, "ovajen si, da si zadušil biriča Tonina . . ."

"Jaz ne, Skorajnikar ga je," je zaklical Lapajne.

"Kateri Skorajnikar?" je povedal Valentin.

Komisar se je bridko nasmejnil in dejal mirno ponailovalno:

"Andrej Golja je Valentina Lapajneta sam ovadil umora in navel celo, čemu ga je umoril."

Valentin je prebledel in strepel. Sam vase je zaklel:

"Preklet naj bo v vse večne čase!" —

Lovrenca Kragulja so prijeli na polju pri košnji. Prosil je, naj ga puste domov, da se preobleče. Vojaki ga niso umeli in so ga odgnali, kakor je bil.

Tinče Munih s Stopca bi se bil skoraj izrezal. Na Mostu so ga prijeli.

"Petač!"

Da ni Petač, je dejal. Vprašali so Fortunata Helerja. Potrdil je, da ni. Nekdo, ki je bil že povezan, se je zasmajal. Tolminski birič je vprašal Tinčeta, če je Munih, krčmar na Stopcu.

"Sem!" je povedal Tinče.

Vojaki so ga zvezali. Bilo mu je še všeč, da so ga našli na Mostu in ne doma. Zaradi žene, —

Anže Rink je sedel tih in molčec pri Helerjevi teti. Molil je tih, da bi vojaki nanj pozabili. Pa je skozi okno videl, da so se napotili k njemu na dom. Videl je svoje otroke, ki so prijokali iz hiše. Tedaj je vstal in šel. Stopil je vojakom naproti, stegnil roke in zavpil:

"Tu sem! Vežite me. Nisem skrival sicer, da hodite z vojsko name, z orožjem in vrvmi. O, le peljite me! Moje solze in solze teh mojih malih naj pridejo nad vas in vaše otroke!"

Vojaki so se mu smerjali. Kater Simon Cirenc je pristopil njegov prijatelj Heler s polnim vrčem cividinca. In Anže je iz pil do dna. —

Matej Jarc v Ladrih je sedel z družino pri kosi, ko so prišli ponj. Ždel je mirno še dvakrat v jem ponudil, naj prisedejo. Vprašal je, kaj hočejo. Govoril je nemško, umeli so ga in bili vlijudni. Kot župan, je dejal, se ne da gnati skozi vas. Zmajali so z glavo. On pa je branil svojo čast in dosegel, da ga niso zvezali. Šel je z vojaki, kakor da ga ne ženejo, kakor da jih vodi in sam. Vso pot do Tolmina se je pomenoval z njimi. V pricestni krčmi jim je za vinci dal. —

Antona Božiča v Podmelu so pričakali, ko je šel zvonit večer. Otroci so mu prihiteli praviti Zvonil je mirno do konca, potem pa je šel skozi zakristijo k župniku Muroveu in ga prosil, naj ga spove. Spovedan se je dal prijeti. Vprašal je vojake, ali bo grahovski Golja dobil svoj Jude žev dar. Niso vedeli. —

V soboto prvega junija okoli poldne je Kobalov Vrbanček izdržal sestrici zadnji mlečni zob, ga pobral dekletu v roko in dejal:

"Saj ni nič bolelo."

"O, je bolelo," je rekla deklica in zajokala na glas, ko je pljunila kri. Brat jo je poto

javil:

"Vrbi ga hitro čez ramé!" Dekletce je počušalo in vrglo zob čez ramo. Še je rekel:

"Miš, miš, vzemi lesenega, prinesi koščenega!"

Tako se je utolažila in strahoma gledala, da pride ro zob bela miška z rdečimi očmi.

"Ni miske," je rekla tožljivo Brat je ni slišal. Zagledal se je bil v množično upornik. Te dejal je zaklicalo iz ljudi:

"Vrbanček, Miča!"

Otok je opazil očeta. Kopal je bil zvezan. Za trenutek je obstal in zastrmel na svoja otroka. Tedaj ga je sunil v jak s puško po poti:

"Naprej!"

Vtistem trenutku je prečudno zatulil mali Kobalov sin. Po opicje naglo se je zaprašil v onega vojaka, se obesil nanj in mu zagrizel zobe v golo roko. Vojak je zaječal in zaklel. Nato je sunil, da je otrok odletel čez cesto in obležal vznak. Ko je zarjul in se vrgel v vsem telesom na vojaka. Od vseh strani so padli s kopiti nadenji in ga potisnili krvavega naprej.

Vrbanček pa je oblejal ob celesi. Droben curek krvi mu je pritekel čez ustnice, zavedel se je in odpril zdravo oko proti sijinjam neba. Bele meglice je gnal podsolčnik visoko. Otrok pa je ležal brez misli, brez bolesti. Miča je strmela. Potem je zajokala in bežala. Prišla je starja mati in vzela Vrbančeka na roke. Ni jokala. Njej in drugim po Tolminskem so tiste čase usahnile vse solze . . .

* * *

Nekako dve sto mož je komisija z vojaštvom polovila. Delo jim je šlo od rok. Če drugega ne, nekaj so stanovi imenovali naredili. Mapi namreč, ki ste kazali površje tolminske zemlje, pa listino z imeni glavnih vodij v upor in najhujših krvcev. Pa saj so jim šli tudi ljudje sami na roko. Preplašeni so izdajali, drugi so se očitno maščevali za silo, ki so jo trpeli, ko so moralib v upor. Miha Gregor iz Modreja. "Zajagli so mi," je dejal, pa da ne ve, kdo. Ali so mu grozili?

"So! Meline, mesar v Tolminu." Fortunat Heler na Mostu je bil bolj prizanesljiv. Vedel je povedati le, da nič ne ve. Kar je povedal o Tinčetu s Stopca, ni bilo v škodo nikomur. Zato mu niso verjeli, da nič ne ve. Sicer bi mu vendar sosedje uporniki zažgali . . .

Dveh glav vojakov niso našli. Ne Petra Duše ne pravdača Jakoba Defacisa . . .

Božični večer leta 1713.

Na Ljubljino pri Kavčiču se pet otrok tišči peči, v njih sedi starci Kavčičeva mati. Sama je ostala z vnuki. Zato je tolkanj gub v njemenu licu, zato je njena beseda trda, kakor bi govorila mačeha. Dva rožna vence so že odmolili in zdaj hočejo otroci, naj mati pove o Materi božji, ki jo je udaril galjot, da je zajokala.

"Ne! Molimo še," hoče žena. Pa molijo v tretje. Že v tretje žalostni del. Kako bi starka molila: Ki si ga Devica rodila! Ne more ji prošnja čez ustnice, da ne bi mislila nanj, ki ga je rodila pa je v tolminski ječi umrl. Odmolili so in otroci so sitni, hočejo zgodbo o Materi udarjeni. Mati pripoveduje:

"Želi so pri Matevžiu na Kozarčah. Rajni Arnac je potem nariral, kako je bilo. Po desetino so prišli biriči, pa je rekel Matevžič: 'Ježeš, dekleta, premajhne snope ste naredile, kont Menin bo hud!' Pa so začeli biriči odbirati snope. Največji jim je bil premajher in nalagajo mesto enega po tri. Nalagajo pa ni konca. Je le rekel Matevžič: 'Hentajte, ali ne bo preveč? Ne boste zvozili!' Udaril ga je birič Matevžič je dejal: 'Mati božja je videla, da si me po krivici.' Pa je skočil birič in udaril Mater božjo v znamenju čez obraz, da je zajokala in so ji prave solze pritekle. Pa je rekel Matevžič: 'Zdaj veš še ti, Mati božja, kaj

so toliminski caljoti.' Pri tisti

priči je postal birič črn ko oglje pa kakor pes je začel lajati.

Arnac je vse nariral, snope, Matevžiča, biriča in Mater božjo, kako se joče. Kadar pojdemo na Menjgore, boste videli."

(Dalje prihodnjič)

ZANIMIVA ŠTATISTIKA

Koliko denarja pošiljajo pris

Ako

nikdar z zadnjim koncem na prej, pravijo veščaki.

Koliko skrbi za žival. A baš v Londonu je vsako noč na tisoč obuzev, ki ne vedo, kam bi glavo položili ter prenoče na kakih cerkevih stopnicah, pokritih s časopisnim papirjem ali podobnimi "odejami."

VAZNO

Naznanjam, da je sedaj premenjen naš glavni telefon, ki je bil mnogo let mnogim znan že na pamet, Randolph 1881. Sedaj se bo glasil: HENDERSON 2088. To bo sedaj glavni telefon, ki se bo lahko rabil noč in dan za vse poslovanje trgovine in pogrebnega zavoda ali ambulančne postrežbe.

Zapomnite si to številko, ker je na novih koledarjih, ker je bila sprememba že potem ko so bili isti narejeni.

Zelimo vsem veselo in srečno Novo leto:

A. GRDINA & SONS,
Cleveland, Ohio.

za vaša draživa, za tvores, posameznika, za vankomčne, ne privreditve dobiti vselej

po nizkih cenah

v prvi slovenski zavesti tiskarni v Zgod. državah, kjer dobiti ob vsekom času na nasejive in

točno postrežbo /

Se priporočamo družtvom, rojakom, trgovcem in vse prilikom. Provozimo največje kot najnajdražje delo.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.
CLEVELAND, O.

Ako

Ako